

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVIII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pirmadienis, Kovas-March 9 d., 1931

No. 57

Ukrainoj Sovietai Susekė
Plačią Konspiraciją

Samoksle, kuriuo siekta paskelbti Ukrainą nepriklausoma valstybe, dalyvavę karininkai ir dagi GPU vadai — Apie 7,000 asmenų suimta

VARŠUVA, kovo 8. — Pranešimai iš Ukrainos sako, kad Charkove ir Odesoje įvykę masiniai suėmimai samokslininkų, priklausiusių plačiai išsišakojusiai slaptai Tautinei Ukrainiečių Organizacijai, kurios siekimas buvęs atsistatinti nuo sovietų Rusijos ir paskelbti Ukrainą nepriklausoma valstybe.

Pasak pranešimų, Odesoje pakelė maištą vienas pirmos Perekovo diviziono pulkas. Į Odesą atvykęs inkognito sovietų karo komisaras Vorosilovas su keletu kitų generolų, ir tvarka buvus su dideliu vargu atsteigta. Vien Odesoje esą suimta apie 7 tūkstančiai asmenų.

Konspiracijos centras buvęs Charkovas. Joje dalyvavę keletas žymių dešiniųjų komunistų vadų, o taip pat Ukrainos GPU (laptosios sovietų policijos) valdininkų. Konspiracija buvęs paplitusi Ukrainos miestų garnizonuose ir sovietų laivyno daly Juodojo jūroje.

Per paskutinę vasario mėne-

sio savaitę iš Poltavos buvę išsiųsta į koncentracijos stovyklas apie 200 žmonių. Sovietų Ukrainos prezidentas Čubar bus pašalintas, kadangi jis esąs įtariamas bičiuliavimu su opozicija. Jo privatinis sekretorius Nevskaja esanti kažkur dingusi, ir esą manoma, kad ją pagrobė GPU agentai.

Daug Lenkijos ukrainiečių areštuota

Lenkų Telegrafo Agentura papildomai praneša:

Sovietų vyriausybė suėmė daug ukrainiečių kilmės karininkų, ypačiai emigrantų iš lenkų Ukrainos. Viso suimta daugiau kaip 200 asmenų. Tarp suimtųjų yra buvęs "Vakary Ukrainos diktatorius" Petruševičius, Lvovo universiteto prof. Lorinskis, Kosakas ir daugelis kitų. Suimta taip pat trisdešimt ukrainiečių studentų, atvykusių į Ukrainą iš Lenkijos. Dalis suimtųjų tapo išsiųsta į koncentracijos stovyklas centralinėje Rusijoje.

Teismo sprendimu, Lewis teisėtas angliakasių prezidentas

DIXON, Ill., kovo 8. — Circuit teismo teisėjas Edwards išsprendė, kad teisėtas United Mine Workers of America unijos prezidentas esąs John L. Lewis, o ne Alexander Howat. Teisėjo sprendimu, Howat buvęs nelegališkai išrinktas angliakasių prezidentu.

20,000 kinų kareivių varto komunistais

Pakelė maištą, kareiviai išardė Peipingo-Hankovo geležinkelio liniją.

PEIPINGAS, Kinai, kovo 8. — Gautais čia pranešimais, Sinjange, 100 mylių į žiemus nuo Hankovo, 20 tūkstančių kinų kareivių pakelė maištą ir susidėjo su siaučiančių komunistų bandomis. Maištininkai vienoj vietoj išardė Peipingo-Hankovo geležinkelį ir del to trafiką sustabdė.

Karo vadyba Hankove siunčia į Sinjangą prieš maištininkus aštuonis traukinius kariuomenės.

Vokiečių mažumos senatoriai boikotuos Lenkų senatą

BERLYNAS, kovo 8. — Iš Varšuvos praneša, kad trys vokiečių mažumos nariai Lenkijos senato pareikšė, kad jie daugiau nebedalyvaus senato posėdžiuose, tuo norėdami pareikšti savo protestą dėl lenkų valdžios nusistatymo prieš vokiečių mažumą.

Hoover vetavo bilių bedarbiams padėti

WASHINGTONAS, kovo 8. — Prezidentas Hooveris vakar padėjo veto kongreso priimtam Wagnerio biliui bedarbiams padėti, motyvuodamas, kad tuo įstatymu, girdi, bedarbiams būtų padaryta daugiau bloga, ne kaip gera.

Tokią Hooverio nuomonę parėmė ir naujasis Darbo sekretorius, buvęs geležinkeliečių brolijos vadas, William N. Doak.

Wagnerio biliumi buvo numatyta sukurti Darbo departamente tam tikras biuras, vadinamas Jungtinių Valstybių darbo prirodymo tarnyba, kuris organizuotų nacionalinę darbo prirodymo ofisų sistemą, kooperuojant su atskiromis valstijomis. Darbo prirodymo sistemai išlaikyti buvo skiriama 4 milijonai dolerių metams.

Bedarbis nukovė Mozambiko gubernatorių

LISABONAS, Portugalija, kovo 8. — Iš Portugalų Rytų Afrikos praneša, kad tapo nužudytas Mozambiko gubernatorių, kap. Ribeg Ginho. Pasak pranešimo, jį nukovė vienas bedarbis darbininkas.

MEKSIKOS MIESTAS, kovo 8. — Geležinkelio linijoje tarp Meksikos Miesto ir Queretaro susikūle traukinys. Septyni kareiviai buvo užmušti, daug kitų sužeisti. Nelaimė atsitiko dėl geležinkelio bėgių paimimo.

[Acme-P. & A. Photo]

Miss Mary Lewis, grand operos dainininkė, skundžia Pathe Motion Picture studiją už suklaužymą padaryto kontrakto dainuoti garsinėse filmose. Ji reikalauja \$22,500 atlyginimo.

"Menševikai" Maskvos byloje prašosi sušaudyti

MASKVA, kovo 8. — Keturiolikos "menševikų" bylos tardymas baigtas. Kadangi visi kaliniai patys prisipažino kalti visais tais "kontrrevoliucijos" darbais, kuriais jie buvo kaltinami, tai jų gynėjai prašė tik susimilimo nusikaltėliams. Prokuroras Krilenko betgi reikalauja penkiems jų mirties bausmės, o likusiems devyniems kalėjimo iki dešimties metų.

Kai kurie teismųjų patys prašėsi mirties bausmės. Taip, Michail Jakubovič, buvęs sovietų prekybos komisariato tiekimu skyrus viršininko padėjėjas, pasakė ilgą kalbą ir, apsišarojęs, sušuko:

"Aš buvau antrapus barikadų, o dabar esu šiapus. Prokuroras turi tiesos: aš turiu būti sušaudytas."

Vladimir Groman, vienas svarbiausių kaltinamųjų, maldavo susimilimo.

Penki žmonės žuvo įvykus sprogimui valko laive

NEW YORKAS, kovo 8. — Brooklyno prieplaukoje vakar įvyko smarkus sprogimas valko laive Joyce Card. Laive buvę viso aštuoni įgulos žmonės, ir jų penki žuvo. Trys kiti, jų tarpe kapitonas Leslie Harris, sprogimo jėgos buvo nublokšti į vandenį 75 pėdas tolu. Skaudžiai sužeisti, jie buvo išgriežti iš vandens ir nugabinti į ligoninę. Sudraskytas laivas netrukus paskendo.

Ispanijos vyriausybė ketina nuimti cenzūrą

MADRIDAS, Ispanija, kovo 8. — Ministrų kabinetas paskelbė, kad cenzūra spaudai busiant pašalinta prieš kovo 20 dieną.

Vyriausybės pranešimu, kovo 20 dieną Ispanijoje pradedės rinkimų periodas.

Vokiečių govėda bandė linčiuoti merginą

STRAUBINGAS, Vokietija, kovo 8. — Policijai su dideliu vargu pavyko išgelbėti čia vieną 22 metų amžiaus merginą, kurią kaimiečių govėda bandė linčiuoti.

Govėdos akys mergina buvo kalta, kad dėl jos nusižudė vienas vaikinys, kuris jai pirošė, bet ji atsisakė už jo tekti.

Stipri sniego audra aplankė Chicago

Chicago, žiemet dar beveik neturėjus žiemos, staiga pasinėrė pusniuose.

Sniego audra prasidėjo šeštadienį priešpie, o apie ketvirtą valandą popiet gatvės jau buvo taip užverstos, kad tramvajai sustojo ir susisiekimas automobiliais buvo stipriai sutrukdytas. Tik vėlai vakare svarbesnės trafiko arterijos buvo kiek apvalytos ir tramvajai pradėjo vėl palengva judėti.

Tuotarp pustumas nesiliovė visą naktį ir vakar visą dieną. Pusiair pasidarė neįbrendami. Tūkstančiai bedarbių turės laikinai darbo — sniego kasti.

Del pūgos atsitiko nemaža nelaimių, kuriose keletas žmonių buvo užmušti. Žuvo ir vienas lietuvis, Bruno Kaminskis. Ties 64 West 47th St. jis paslydo, parpuolė pusny, tiesiai po važiuojus motorinio sunkvežimio tekiniais, ir buvo sužeistas.

Amanula siekia atgauti prarastą Afganistano sostą

PEŠAVARAS, Indija, kovo 8. — Amanula, buvęs Afganistano karalius, vis dar turi vilčių sugrįžti į sostą, kurio jis 1929 metais buvo priverstas atsisakyti.

Vietos laikraštis Zamindar išspausdino ilgą laišką, kurį Amanula, gyvenąs kaip tremtinys Romoje, jam atsiuntė. Savo laiške buvęs valdovas sako, kad dabartinis Afganistano emiras Nadir Chanas pasityčiojęs iš visų pažadų, kurių jis davęs afganams, ir savo reakcingais metodais sutrukęs krašto progresą. Nadir Chaną Amanula apibūdina kaip "klasikinę generolą", kuris slapta samokslu laimėjęs sostą ir nebeleids žmonėms išrinkti savus atstovus į krašto seimą.

Amanula tikina, kad tikrieji žmonių atstovai esą palankūs jam. Jis galėjęs padaryti kai kurių klaidų — neklaidingų žmonių nesą — bet niekas negalys priekšti jam kriminalinių nusikaltimų, valstybės turty pasisavinimu.

Jis griežtai nugina paskleistus gandus, busią jis, apsisėdėjęs Afganistano, pasiėmęs iš valstybės išdo 35 milijonus dolerių. Jis taip pat nugina pranešimus, busią jo žmona, buvus karalienė Suriya, metus mahometonių tikėjimą ir priėmus krikščionybę.

Rumanija užgynė Rusų javų įvežimą

BUCHARESTAS, Rumanija, kovo 8. — Vyriausybė išleido įsakymą, kuriuo užginama Rusijos javų ir kailių įvežimas į Rumaniją.

Kaip Rietavo klebonas kun. Spudas sukybe gavo dvarą

Sersacinga kunigo Spudo ir jo sebro notaro Misevičiaus byla del prigavystės šiaulių Apygardos teisme

(Tęsinys)

Sekantieji liudininkai savo daugumoje nieko nauja į bylos aplinkybes neįneša ir daugelis tik pakartoja jau žinomus iš kaltinimo akto dalykus. Net

teisiama Spudo kolegos kunigai, jautresni, liudija prieš jo nedorus darbus.

Taip kun. Skinderis sako, kad perspėjęs kun. Baliutavičių, kuris melagingai prisiekęs Spudą naudai dvasiškam teisme, neludyti, ko nematęs ir ko tikrumoje visai nėra buvęs, nes jis pažįstas kun. Spudą, kaip ne visai svarių sumanymų žmogų.

Nepalankiai atsiliepia apie Spudą ir kiti kunigai-liudininkai, kurių parodymai, jiems patiems į teismą neatvokius, perskaityti iš rašto.

Skaitant kun. Garlos parodymus ir priešus tas vietas, kur kalbama apie ypatingus kun. Spudo santykius su buvusiu tarnaitę Tekoraitę,

teismas nutaria pripažinti jas neskaitytinomis, tačiau leistinomis naudotis šalims vėlesniuose ginčuose. Neskaityti prašo pats teisiamasis Spudas, kuris sako, kad

iškilimais aikštėn šių santykių gali papiktinti žmones

Teisiamųjų gynimo išstatyti liudininkai, kurių daugumą sudaro kun. Spudo ir notaro Misevičiaus tarnai, tarnautojai ar šiaip jau daugiausia ekonomistai nuo jų priklauso žmonės,

painiojasi savo parodymuose,

atsiukia savo ankščiau tardytojų duotus parodymus. Kaž kaip keistai nutartinas jų daugumos atsisakymas savo ankstybesniųjų parodymų pas besaikiškiausią stebėtoją kelių itariimų. Pav., trys notaro Misevičiaus tarnautojai, sakę tardytojui, kad Spudas su Girdvainiene atvažiavę į Tauragę automobiliję, čia — teismo posėdyje visi trys, kaip vienas, savo parodymus atsiukia

ir jau sako, kad ne automobilium, o arkliais atvažiavę.

Šiaip jau didesnė liudininkų dalis sako tikrai, kad malė ir girdėję, neslėpdami šventos teisybės. Deja, ta teisybė kalba teisiamųjų, ypač kun. Spudo nenaudai.

Spudas nelaiko savo žodžio. Vienas liudininkas skundžiasi prašęs kun. Spudą leisti jam apsigyventi vienoj išlynu dvare triobelėj. Kun. Spudas, kalbėdamas su juo, pažadėjo jam leisti, bet kai vargšas žmogelis, apsidžiaugęs ir širdingai kunigui už malonę padėkojęs, iš jo išėjo, tai Spudas telefonu iš klebonijos į dvarą pranešė darbininkams, kad triobelę nugriautų.

Savo buvusią tarnaitę prikaltė duoti jo naudai dvasiškam teisme melagingą prisieką. Ne be to, kad nepažadėjęs jai už tai visokių žemiškų gėrybių. Bet kai ta paklusi jo tarnaitė išvažiavo į Kauną ir, paklūvus, ten į didelį vargą, prašė jo piniginių pagelbos, tai kun. Spudas nieko visai neatsakė ir, tik pats kartą Kaunui nuvažiavęs,

per viešbučio tarnaitę pasiuntęs jai 10 litų ir liepęs daugiau neprašyti.

Vargingos merginos Zosės Chrizantaitės motina dar 1919 m. netikėtai gavusi iš Amerikos gyvenančių giminių 1000 ostmarkių. Nudžiugus, pasi-gyrusi kun. Spudui, kuris tuoj pasiūlęs išgauti pinigų iš banko. Išgavęs, paprašė Chrizantaitės motiną tą tūkstantį paskolinti jam. Vargšė moteris nedrįso kunigo prašymo neišpildyti, nors pati neturėjo už ką nei duonos sau ir dukteriai nusipirkti. Tūkstantį jodviem taip ir žuvo, nes kai Chrizantaitė, motinos siūnčiama, po kiek laiko nuėjo pas kun. Spudą skolos atsiimti, tai

kun. Spudas pasistvėręs lazda ir išvijęs ją laukan

Šitokioj ir panašioj dvasioj beveik visi daugelio liudininkų parodymai, kurie vilkte išvelka kun. Spudo asmenybę. Tai žmogus, kuriam pinigai tai viskas ir kuris nepaiso jokių priemonių pinigų besivalkydamas.

Liudininkų parodymų metu

teisiamašis kun. Spudas sėdi žemai galvą nuleidęs

7 val. vakaro liudininkų apklausinėjimas baigiamas. Daroma pertrauka, po kurios

kalba valstybės gynėjas.

Prieš pradėdant kalbėti valstybės gynėjui, salėn prisigruodą pilna žmonių. Visos sėdimos vietos užimtos, daug stovinčių. Mat, visi skaito, kad šalių ginčai bylos svarstyme yra už viską įdomesni ir jų pasiklausyti gausiausiai renkasi.

Valstybės gynėjas skaito kun. Spudo kaltę pakankamai įrodytą.

Jo nusikaltimas yra numatytas Baudz. Stat. 611 str. 2 p. kuris sako, kad kas nusikalto, išnaudojęs savo naudai kito nesiorientavimą dėl proto silpnumo, tas turi būti baudžiamas.

(Bus daugiau)

3 eina kalėti už žydų mušimą Rusijoje

MASKVA, kovo 8. — Kizely, kasyklų mieste Pauraly, už mušimą žydų vaikų mokykloje vienas mokytojas ir du mokiniai tapo nuteisti kalėti nuo dviejų iki trejų metų.

VELYKOS

Jau čia pat. Nežmirkite jog jūs šventai, broliai ir sesutės linkite pasveikinti. — Palinkiminkite juos, pasveikinti jiem pinigų, pajut ar telegrama per

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

*Ofis atidarys kasdien nuo 7 iki 8 val. Sventadienis nuo 9 iki 1 valandai.

Chicago ir apilinkė federalis oro biuras šiai dienai praneša:

Giedrieja; nedidelė temperatūros atmaina; stiprus žiemų vakarų vėjai.

Vakar temperatūros buvo vidutiniškai 33° F.

Šiandie saulė teka 6:13, leidžiasi 5:48. Mėnuo teka 12:38 ryto.

Vatikanas šaukia prieš protestantizmą Italijoje

VATIKANO MIESTAS, kovo 8. — Osservatore Romano, papos organas, vėl protestuoja prieš protestonių propagandą Italijoje. Italija, girdi, esąs katalikų kraštas ir šv. Petro sosto sergėtojas, o todėl protestantizmui, tam, Dante's žodžiais tariant, "skandalo ir kreivatybės srutynui", joje neturėtų but vietos.

Metrinė sistema Turkijoje

ANGORA, Turkija, kovo 8. — Turkija priėmė įstatymą, kuriuo įvedama krašte metrinė matavimo ir laikavimo sistema.

KORESPONDENCIJOS

Norwood, Mass.

Abeko prakalbos

Vasario 28 d. Lietuvių Amerikos Piliečių svetainėje įvyko komunistinės prakalbos. Kalbėjo Komunistų Partijos Lietuvių Biuro pasiuntinys M. Akelaitis — F. Abek. Tas „garsus“ komunistų veikėjas savo laiku (nuo 1909 iki 1917 m.) gyveno mūsų mieste. Per visą tą laiką jis dirbo popieriaus fabrike prie mašinos, kuri smaluoja popierių stogams dengti.

Abekas yra visai nemokytas žmogus, nebaigęs net pradinės mokyklos. Tačiau Bimbos potėrius jis yra išmokęs atmintinai ir yra jo karštas pasekėjas. Pirmoj vietoj jis išdavė raportą iš „Laisvės“ šerinininkų suvažiavimo. Paskui aiškino priežastis, dėl kurių atsirado skloka ir smulkioji buržuazija „Laisvės“ pastogė. Girdi, tai esanti trečiojo kapitalistinio periodo žlugimo išdava. Sakė, kad neužilgo su ginklais rankose turėsime verstį valdžią.

Socialistas Juozas Pakarklis užklausk, kas bus padaryta su Pruseika. Abekas atrėžė, kad esą Pruseika yra artimesnis socialistams, negu jam. Tąsų Pakarklis sarkastiškai pastebėjo, kad Abekas, tur buti, visus mokslus išėjo smaliarnej popierių betampydamas, įeigu jau drįsta net patį Pruseiką kritikuoti.

Abekas ėmė pasakoti, kaip „Vilnės“ štabą apėdo smulkioji buržuazija. Pruseika su Bacevičium norj pakeisti Lietuvių Centro Biuro sąstatą. Pruseika esą visuomet stovties pakalnė, nes į pakalnę vis suomet lengviau važiuoti, negu į kalną. Jis skaudžiai gnaibęs Bimbą, bet pataikęs ne Bimbai, ale tiesiog partijai. Partija dabartinio laiku visą reikalą tirinėjanti ir ji nedarysianti jokių ceremonijų su „Vilnės“ oportunistais. Nebusių pasigalėjimo ir Pruseikai, kuris lošias juriskonsulato rolę.

Pakėlė savo balsą ir trys vietos komunistai (Jų čia išviso tik 5 tėra). Jie išrėžė karštus spyčius ir pareiškė, kad centro biuras perdaug švelniai elgiasi su oportunistais. Abekas juos nuramino, sakydams, kad nuo dabar bus pradėta dar smarkiau kovoti. Magarycioms jis atsivežė Brooklyne pakeptą rezoliuciją, kurią parasė neklaidingasis Bimba. Ir vietos Bimbos parapijonai su didžiausiu entuziazum nukryžiauvojo pruseikiniuos oportunistus.

Atrodo, kad biednas Pruseikelis turės atsiklaupiti ant kelių prieš Bimbą ir atlikti išpažintį.

—Darbininkas

Eagle River, Wis.

Sumanus vyras

Kovo 1 d. buvo nečėldienis, tai aš sumaniau pasivažinėti. Užsukau pas Eddy Rumžį, kuris dirba garažiu. Tai labai sumanus vyras. Jis Fordo gegeratorių pritaikė prie vėjinio maluno ir gauna elektros. Turėdamas elektros, jis pritaikė radio. Rumžis mano, kad tuo būdu jam pasiseks gauti pakankamai elektros namų apšvietimui.

Reikia pasakyti, kad Rumžis yra rimtas vyras ir liuosą laiką neleidžia be reikalo. Prieš trečią valandą mes užsukome radio, kad išgirsti lietuvišką programą. Išgirdome kokią tai dainavimą ar giedojimą, — tikrai negaliu pasakyti. Girdėjosi visai nekaip. Dėliai to gal kalbas radio imtuvas, kuris jau pusėtinai senas.

—J. S.

Eagle River, Wis.

Viešas parašymas

Prieš kiek laiko „Naujienuose“ užtikau korespondenciją iš East Chicago. Ponas J. K. M. aprašo Amerikos Lietuvių Ukėsų Klubo veikimą. Tarp kitko jis primena, jog manoma trumpoj ateityj laikyti pamokas iš geografijos srities.

Tai labai pagirtinas darbas. Jei aš gyvenčiau arčiau, tai tikrai į tas pamokas atsilankyčiau ir sužinočiau tai, ko nežinau. O kadangi to padaryti negaliu, tai prašau paskaitų rengėjų aprašyti „Naujienuose“ šiaurinę šviesą. Butent, kokių būdu ji atsiranda?

Pas mus šiaurinė šviesa matosi tiek žiemą, tiek vasarą. Kai kada dangus pasidaro lyg diržais suraižytas arba dideli šviesos stulpai šokinėja po dangų.

Kai kurie vietos gyventojai sako, kad tai yra mėnulio atspinduliai. Girdi, mėnulio spinduliai atsimaša į šiaurės ledus ir padaro tą reiškinį.

Bet toks aiškinimas man atrodo klaidingas, kadangi šiaurinės šviesos matosi ir vasarą, kada jokių ledų nėra.

—J. Sharka

Westville, Ill.

Visokios žinios iš mūsų kolonijos

Vasario 15 d. Lietuvių Ukėsų Klubas turėjo balių American Legion svetainėje. Baliaus gaspadoriai paėmė geriausius muzikantus ir bendrai dėjo visas pastangas, kad patenkinus publiką.

Gera muzika ir kiti dalykai patraukė publiką. Viso atsilankė apie 250 žmonių. Pelno liko \$130.06. Tai visai neblogai, ypač turint galvoj dabartiniuos sunkius laikus.

Reikia žinoti, kad paš mus beveik visi dirba kasyklose, kadangi jokios kitos pramonės nėra. Dirba žmonės tik pusę laiko. Vadinaš, jie uždirba vos tiek, kiek reikalinga skrumniam pragyvenimui.

Vasario 22 d. Lietuvių Ukėsų Klubas laikė savo reguliarij susirinkimą, kuris įvyko 2 val. po pietų miesto svetainėje. Susirinkimą atidarė Frank Paulius.

Kai tapo užbaigti Klubo paprastieji reikalai, kilo klausimais dėl šio pavasario rinkimų. Po visapusiško apsvarstymo tapo nutarta indorsuoti sekami kandidatai, kuriuos remia nepriklausomi republikonai (Independent Republican Ticket).

Kandidatų į miesto majorus nutarta statyti Retras Gledowski, kuris ir dabar eina majoro pareigas. Kandidatais į „trustees“ paskirta Frank Paulius, Peter Marnetti ir Joe Sesko.

Pradžios mokyklų tarybos kandidatais indorsuota sekami asmenys: Fred Sneyd prezidentu, o trustistais Petras Guntorius ir Chris. Shaw.

Vidurinės mokyklos tarybon (High School Board) indorsuotės kol kas tik vienas kandidatas Leo Tubay.

„Township“ iš pietinės dalies „assistant supervisors“ indorsuota Tamošius Gudauskas, o iš šiaurinės dalies Antanas Slazas.

Atrodo, kad iš svetimtaucijų pusės bus dedamos visos pastangos mūsų tikietą sumušti. Jie taip pat sudarė savo tikietus ir stato savo kandidatus.

Tačiau jiems bus pusėtinai sunku sumušti mūsų tikietą, kadangi mes pasirinkome kuotinkamiausius kandidatus, ku-

rie yra plačiai žinomi vietos gyventojams.

Šiam kartui užteks. Jei bus kokių žinių, tai prie pirmos progos pranešiu.

Jonas Sabaliauskas, korespondentas

Pragyvenimo minimumas Argentinoj

Kovą prieš bedarbę.

(Musų Koresp.)

Kadangi Argentinoj gyvena apie 40,000 lietuvių ir 99% musų brolių čia yra darbininkai — proletarai, tat pravartu pakalbėti apie ekonomines gyvenimo sąlygas dabartinio universalio ekonominio krizio laiku.

Vidutiniškam Argentinos darbininko šeimosn pragyvenimui —kaip skelbia socialės apsaugos statistikai — yra reikalinga 169 pezai (\$53.00) mėnesiui. Bet surinktomis darbo departamento žiniomis visoj Argentinos respublikoj 43% darbininkų uždirba mažiau čia pažymėto minimumo.

Anot „Critic“ taip yra dėl to, kad 83% Argentinos žemvaldžių turi daugiau, negu po 500 ha. žemės; nekurie jų turi net po kelis šimtus tukstančių ha. Ir stambiaji žemvaldžiai visiškai negyvena Argentinoje, bet lėbauja Europos kurortuose, o jų įgaliojiniai kas metas jiems siuncia milijonus iš Argentinos už mėsą, javus, petroleo etc. Mėsos ir javų tik trupinius palieka vartojimui šalyje, o viską liuduoja laivuosna ir siuncia Europon ir North Amerikon.

Dėl tų priežasčių darbininko šeimosn gyvenimas nepakeliamas.

Darbininkiška spauda energingai reikalauja, kad valdžia imtųsi priemonių panašų į žemės reformą nekuriej Europos valstybių: kad 137 milijonai hektarų nestovėtų aprėpti stambiųjų žemvaldžių, kurie savo žemių plotus netik patys nedirba, bet didžiojoje jų visiškai nemato. Daugybė derlingos žemės visiškai neeksploatuojama, arba laikoma dėl gyvulininkystės (sulig magnatų tradicija), o miestuose darbininkų šeimosn badauja.

Visa spauda kalba apie Hipotekos Banką ir Agrikultūros Departamentą, bet realių žygių, nē kreditų del pakėlimo produkcijos ir sumažinimui bedarbės nesimato.

Nuoma miestuose, suliginant su uždarbių mažumu, yra labai aukšta. Kas turi lėšų, pastato priemiestyje skardinę lušną iš 4 kambarių išleidams tam reikalui 2,000 pėžų su visu labu. Išnuomaujant už kiekvieną kambarį mėnesiui gauna po 25 pezus. Taigi nepraeina nė dviejų metų, kaip namų savininkas išrandos atsiima visą investuotą kapitalą, o paskui turi geras įeigas.

Vien 1925 metuose Buenos Aires miesto municipalitete tapo išduota 12,700 leidimų namams statyti, o 1929 metais tas skaičius pasidvigubino.

Taigi spauda, kovojojanti prieš bendrą spekuliaciją, reikalauja ir nuomos mokesnių už butus pumažinimo bent 20%. Reikalauja duot darbo bedarbiams.

Valdžia susirupino bendra padėtimi ir imasi priemonių bedarbės pašalinimui. Priemonės yra gana ypatingos: pirmiausia policija surinko tuos bedarbius, kurie nakvodavo miesto aikštėse ir parkuose ir suvarė juos į Emigracijos Namus duoda prieglaudą ir maitiną. Kurie sutinka, tuos veltui išveža į „seną kraują.“ Dauguma tuo pasinaudoja ir važiuoja Europon.

Visus idomauja, kokiais motyvais veža? Svarbiausia, kad sumažinti bedarbę. Ir išties, jeigu išvežtu bent pora

[Acme-P. & A. Photo]

Simtametis jaunavedys. — John Still, pilietinio karo veteranas, gyv. Prairie Grove, Ark., dabar, sulaukęs 100 metų amžiaus, vedė Mary White, 71 m. amžiaus.

šimtų tukstančių bedarbių, tai dalinai bedarbę sumažėtų. Lėšos, kuriomis vežama, yra arba valdžios leidžiamos tikslu „combatir desocupacion“ arba valdžia priverčia laivų kompanijas parvešti 2% atvežtų keleivių, ką jos yra pasižadėję Europos valstybėms. O iš bendro skaičiaus 2% ne į vieną šalį negalinčių čia susikurti emigrantų dar nebuvo išvežę, jeigu imt nuo pokarinio laiko. Kai kas spėlioja, kad tokiems bedarbiams valdžia duos darbo ir progą užsidirbti kelionė. Emigracijos namai yra perpildyta ruošiamų išvežt bedarbių, kurių skaičiuje yra daug lietuvių, bet Lietuvos konsulas Buenos Aires skelbia, kad jis apie veltui vežimą nieko nežinaš.

North Amerikos darbininkai laiko karo buvo praturtėję ir tai dabartinis pasaulinis ekonominis krizis ir juos verčia kauptis į bedarbių šelpimo komitetus ir maitinimo punktus. O naujieji Argentinos emigrantai atvyko iš karo sunaikintos Europos didžiojoje visiška nepasirengę gyvenimui naujoje šalyje. Taigi šis krizis čia mus parbloškė visiškai nemielaiširdingai.

Tik geri amatų žinovai ir tie, kurie gali įsisteigt savo nuosavybė čia gali geriau gyventi, negu kurioj nors kitoj šalyje.

—B. K. Algimantas.

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

IGALIOJIMUS
(Doviernastis)

galite padaryti pas mus pigiau ir geriau negu kitur.

Klausdami informacijų iš kitų miestų rašykite

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Vericose Gyslos ir Kojų Ulceriai

Mes norime atkreipti atydą turinčių Vericose Gyslas, Kojų Ulcerius ar Komplikacijas ir įeiskimo gydymą išrasta Dr. C. L. Barewald. Kuris jus išgydys. Šis gydymas Dr. Barewald per peniolika metų buvo sureikšas šimtam žmonių ir nebuvo nė vieno nepasiekimo.

Jis pašalina reikalingumą operacijoms: neklinda kasdieniniams užsiėmimams: nebuna mēslingio ir yra kaip ir be skausmo.

EGZAMINACIJA DYKAI

Barewald Clinic
C. L. Barewald, M.D., Prez.
Suite 419, Union Savings Bank Bdg.
Third and Brady Streets
DAVENPORT, IOWA
Valandos: 10 iki 12 ir 1:30 iki 4:30

The English Column

S. L. A. Lodge No. 338

The young people of S.L.A. Lodge No. 338 held their monthly meeting March 3, 1931. Those who weren't there, but yet, are interested in knowing what was discussed, will have to come to the April meeting in order to acquire the news. I'm not telling secrets, but I'll give you a hint; oh no, I've changed my mind.

Are there any young people in Kenosha who are interested in joining this lodge? If so, address your letters to me, and I'll do my best to answer your questions.

Address: 4819-26th Avenue Kenosha, Wis.

Among our group we discovered a young lady, who felt poetic, though spring is not quite here. How she got this inspiration is a mystery beyond my solution. Ordinarily she plays the banjo but not write poetry. Maybe —it's love. Solve it for yourself.

Are You The Kind Of Fellow

Are you a fellow who is kind and true,

Willing to share her troubles and blues,

Are you a fellow who makes a home worth while!

The kind of fellow that she would gladly greet with a a cheery smile.

Can you make that home one of heavenly bliss,

Or is she to regret she still isn't a Miss.

Don't whatever you do, make her regret,

'Cause' fellows, there are days that she'll never forget.

Isn't it a dandy? Miss Ann Bruzas, secretary of our lodge is the poetes.

I guess enough has been said.

Cherio!

Correspondent "Amil" Bagdonas

Bereikalingas Skausmas!

Kai kurie skausmą laiko butinu. Saiti jie leidžia „persigimui“. Jie laukia kad galvos skausmas „pereitų“.

Jei serga neuralgia ar neuritu, jie pasitiki geriausiu jaustis sekantį rytą.

Tuom gi tarpu jie kenčia bereikalinga skausmą. Bereikalinga delto, kad yra antidotas. Bayer Aspirin visada greitai pagelbsti nuo viskių skausmų kuriuos mes sykt turėdavom perkesti. Jei skausmas nesiliauja, atsi klausk savo daktaro jo priežastis.

Jus išvengsite daug skausmų ir nesmagumų per daugumą vartojimų Bayer Aspirin. Apsaugok save pirkdamas tikrus. Bayer yra saugus Visada tas pats. Visose aptikose.

BAYER ASPIRIN
Aspirin yra trade žymė Bayer Fabrike Monachheimdester of Salficylicacid

Mūsų tautiečiai, ar girdėję, kad 1931 m. „KULTURA“,

mokslu, visuomenės, literatūros iliustruotą mėnesinį pažangios minties žurnalas, eina žymiai padidintas, pertvarkytas ir pagerintas. Per metus susidarys stora 700 psl. su viršum didelio formato iliustruota knyga.

„KULTURŲ“ raso įžymiausi Lietuvos pažangiosios visuomenės viektjai, mokslu žmonės, kritikai, rašytojai ir kt.

Amerikos lietuvi, šį žurnalą pats skaityk ir užprenumeruok jį kam Lietuvoj. juo labiau, kad „Kulturos“ žurnalas kainu labai pigi: Amerikoj metams — tik 3 doleriai, Užsakan kam Lietuvoj — 2 doleriai. Adresas:

„KULTURŲ“ Ž.,
Šiauliai, Aušros al. 15, Lithuania

NAUJOS KNYGOS

Gaunamos „Vienybės“ Knygyne

VIREJE. Išleista 1926 metais. Apdaryta 1,054 patarimais kaip virti įvairius valgiai. \$2.50

MAISTAS IR VALGIU GAMINIMAS. Dr. J. Kvedaro \$1.50

Mokykloms ir šeiminiškams vadovėlis ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikams, vaikams ir ligoniams.

LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00

Šioje 735 puslapų knygoje telpa daviniai pirmo Lietuvos žmonių sąrašymo. Surasyta visi Lietuvos kaimai, vienkiemiai, ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ūkininkų, kaip toli geležinkelio stotis ir artiausias paštas.

KAUNO ALBUMAS .50

Knyga paveikslų ir fotografijų Kauno miesto.

VINCO KREIVES RAŠTAI. Septyniuose tomuose \$7.00

LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA .50

Rašybos vadovėlis su rašybos žodynėliu. Išleista 1926 metais.

NAMU RUOSOS VADOVELIS .55

Namų darbai, naminė saskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyna užlaikyti.

VIENYBĖ
193 Grand Street Brooklyn, N. N.

"Savas Pas Sava" — sako biznieri

**ARCHER & CALIFORNIA
SUPER SERVICE**
Automobilistai užkūkit pas mus
J. SPITLIS, Sav.
4050 Archer Ave.
Tel. Lafayette 5019

**BRIDGEPORT KNITTING
SHOP**
Parduodam sverius savo darbo pigiai
F. SELEMONAVICIUS, Sav.
504 W. 33rd St.
Tel. Victory 3486

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

PETER BARSKIS
Mes parduodam rakandus ir radios
pigiomis kainomis
1748-50 W. 47th St.
Tel. Yards 5069

W. B. JUCUS
BUČERNĖ IR GROSENER
Valgių produktus parduodam pigiau
negu didelės kompanijos
3239 S. Halsted St.
Tel. Victory 2168

M. J. KIRAS
REAL ESTATE
Parduodam mainom ir renduojam
namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

W. J. KAREIVA
Green Valley Products
Parduodam šviežius kiaulinius
ir vištes
1644 S. Paulina St.
Tel. Boulevard 1389

S. P. Kazwell and Co.
REAL ESTATE SUBDIVIDER
AND INSURANCE
2839 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

**Metropolitan Wet Wash
Laundry Co.**
Mūsų heručių skalbykla
Chicagoje
5553 S. Kedzie Ave.
Tel. Prospect 1939

J. MACKIEWICH
MORTGAGE BANKER
2342 S. Leavitt St.
Tel. Canal 1678 ir 1679

MILDA AUTO SALES
D. KURAITIS, Sav.
Parduodam
OAKLAND IR PONTIAC
Automobilus
806 W. 31 St. Victory 1696

F. MICKAS
SIUVĖJAS
Siuvame vyrų rūbus ant orderio,
taipgi valome ir prosinam
4146 Archer Ave.
Tel. Lafayette 9832

J. Maskaliumas
Nepamirškite savo senovės draugo
— cigarai ir kitkas.
817 W. 35th Street

SKOLINAM PINIGUS
Neimam komisio nuo \$50 iki \$300
Šis depozitas po valstijos priežiūra
Taipgi paskolas ant lmy morkių
J. NAMON FINANCE CO.
6755 So. Western Avenue
Tel. Grovehill 1038

BRUNO SHUKIS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Taisome senus namus ir
budavojame naujus
4131 So. Francisco Ave.
Phone Lafayette 5824

**Universal Millinery
Shop**
MRS. M. ADOMAITIS, Sav.
Madingos skrybėlės už žemas kainas
3341 South Halsted St.

**SIUSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVON**

Toprašo Lietuvos žmonės ir
taip pataria Lietuvos bankai

NUOTAIKA

Vis ženka pirmyn.
Visuomet padėk pažangai.
Gamtoje nėra užstovėjimo.
Žengk pirmyn arba eik atgal,
yra didžiausias įstatymas.

Pasirink savo kelią Pirmyn
ar Atbulai.
Jei pirmyn — sek tą kelią
be šiltnamių ar atogrąžos.
Bet, idant tavo žengimas
butų nuolatinis, turėk įsitiki-
nimą pažangą.

Pink savo viltį į pažangą
lygiuok su pažanga ir ištiki-
mai sek pažangos kelią.
Pirma nepasisekimas, pas-
kui pasisekimas. Mano paty-
rimas yra, kad aš labai retai
turiu pasisekimą, jei pradžioje
nebučiau turėjęs nepasiseki-
mų.

Skaitytojų Pastabos
Numeris 13 prabilo —
Kas jį sustabdys?

Renkant naują Amerikos
daktarų sąrašą, jau sąrašas i-
trauktas 170 daktarų, M. D. ir
D. D. S. žinoma, toli gražu tai
ne pilnas sąrašas, mat niekas
nepagalbėti, nors ne sykį buvo
atsiūkta per laikraščio skil-
tis ir asmeninius laiškus, į di-
desnes lietuvių kolonijas. Ma-
tomai, lietuvių visuomenei ne-
svarbu toks savo daktarų sąra-
šas tad ir nesiskubina pagal-
bon.

Įpratome būti paklusnus
švento Jurgio draugystės pre-
zidentui, tai ir nelengva pasi-
liuosuoti iš to papročio. Todel
profesionalinės ir intelektual-
nės pajėgos tartum nė negy-
vuoja Amerikoje. Vienok taip
nėra. Kaž kiek švento Jurgio
prezidentas laikys užgniaubęs
mūsų visuomeninį gyvenimą,
galų gale jis turės užleisti
mūsų viešojo gyvenimo vairą
minties inteligentijai. Skaitan-
čioji visuomenė tai aiškiai jau
permato ir trukumus pastebi.

Neretai skaitydamas laikra-
ščius užtinkli nusiskundimų,
kad viešųjų organizacijų vairo
vadai yra nesumaniūs, perseni,
kad atsiliko nuo gyvenimo rei-
kalavimų.

Ir mūsų senoji gvardija pra-
dėjo lyg ir daugiau, atydos
kreipti į jaunimo organizavi-
mą. Nors ir ne iš to
galo pradeda. Kur matė-

Žiemos Epidemijos
Daugelis tuksantų serga Europoj ir
Japonijoje. Dabar rytinėse Jung-
tinėse Valstijose

Jeigu jus turite šaltį, išvirkite jį
tuojau. Jeigu ne, tai vartokite kiek-
vieną apsaugą prieš šaltius. Jie yra pa-
vojingi.

Kiekvienas mažas šaltis palieka jūsų
sistemą kelis ligų perus. Jus galbut
to neįjaučite ir tada jus lengvai patam-
pate auka net lengviausios epidemijos,
kurios ištinka žiemos mėnesiais.

Milijonai dabar vartoja garsųjį Grynų
Žolių Liausnojantį Tonicą, vadinamą
Bulgariška Žolių (Kraujo) Arbata, kad
greitai sunaikintų šaltius ir sustiprintų
ir apsaugotų sistemą. Riebios sultys
išvirkite iš šių žolių, šaknų, lapų ir
stiebų, išgertos labai karštos, yra labai
veiksmingos.

Del apsaugojimo netenka galėsi ir
Bulgariška Žolių Arbata geriamą visos
šeimos mažiausiai du sykius į savaite
je, palaikys jus gerame fiziniame stovy-
je. Parduojama apiekininkų visur.
35c, 75c, \$1.25, ar per paštą viena di-
delė dėžutė (šeimos didumo) \$1.25.
Adresuokit Marvel Products Co., 106
Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

**PILDOME
INCOME
TAX
BLANKAS**

Raštinė atdara kas-
dien nuo 8-8 val.
vakaro. Sekmadie-
niais nuo 9-1 val.

Naujienos.

**Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS**
4556 So. Rockwell St.,
CHICAGO, ILL.

**GARSINKITĖS
NAUJIENOSE**

CHICAGOS ŽINIOS

**West Park teatrinė
savaitė**

West Park mokyklos, norė-
damos auklėti jaunumėnį te-
atro skoni ir mokinti dramatiš-
ko meno, rengia dramatinės
savaitės. Šių metų dramatinė
savaitė tęsis nuo kovo 9 ligi
kovo 23 dienos.

Spektakliai bus duodami šio-
se vietose: Altgeld (Harrison
& Wabash ave.); Austin Town
Hall (Lake st. & Parkside
ave.); Columbus (Harrison &
Central st.); Douglas Park;
Dvorak (Cullerton & First st.);
Eckhart (Chicago & Noble
st.); Franklin (14th & Kolin
ave.); Harrison (18th & Wood
st.); Holstein (2200 N. Oakley
ave.); Humboldt; La Follette
(Laramie & Hirsh st.); Pu-
laski Park (Blackhawk & Noble
st.); Shedd Park (23rd &
Lawndale); Sheridan (Polk &
Aberdeen st.); Stanford (14th
& Union ave.); Union (Lake
& Ashland ave.)

Teatrališki parengimai viso-
se šiose vietose 8 val. vakaro.
Norintieji vaikus nusivesti į tieji automobiliais galėtų kada

Dienos nelaimės
Cicero sudėgė tėvas, 16 me-
ty dukterė Espinoza ir jų bur-
dingierius Rarnera užsidegus
namams prie 61 ave. ir 35 st.

Trys žmonės sunkiai susižeidė
nukritus elevatoriui West-
ern Refrigerator kompanijos,
12 East Austin ave. Sužeistie-
ji yra John Venko, Joseph
Sparks ir Frank Palz.

Penki sužeisti susidurime
insurance patrol vėžimo su
gatvekarium ant Sacramento
blvd. ir Roosevelt road. Trys
sužeistųjų yra patrolės vyrai
ir du nepatirti pašaliniai žmo-
nės.

Detektyvas George Durgin
nusišovė Evanstone, jo keliems
kompanionams belaukiant au-
tomobily važiuoti tarnybos rei-
kalais. Nusišovimo priežastis
buvusi persikros su žmona.

**Galima telegrafuoti iš
bile gazolino stoties.**
Western Union padarė sutartis
su visomis stotimis

Jau nuo 1926 metų pradėta
vykdyti planas, kad keliaujan-
Norintieji vaikus nusivesti į tieji automobiliais galėtų kada

šiuos parengimus, gali, nes nie-
kas nekainuoja. Kokioj vietoj
bus kurią dieną, galima gauti
tvarkraščius bile mokykloj.

**ASTUONIOS IŠ DEŠIMTIES
LIGŲ PRASIDEDA**
Žarnose

Yra tiksliai pripažinta, kad 80%
visų kuno ligų yra prasidėjusios žar-
nose. Todel netikslu yra chroniškam ken-
teriojui tikėtis, kad vaistai suteiks tikrą
pagalbą, jei storoji mėšlinė žarna pa-
sileka prikimsta kunkuliuojančios bak-
terijų pilnos puvancio maisto masės.
Išmintingiausias dalykas yra atseigti
sveiką storosios žarnos stovį varo-
jant Colicaid. Nauja stebėtina maisto,
kuris permaino žarnų turinį, sustabdo
gasus, rugimą, puvimą ir savae apsinuo-
dijimą, pagelbsti gamtai atseigti normalį
valymąsi ir palaiko storąją žarną švati-
me, sveikame stovyje.

Jeigu jus kentiate nuo skilvio pa-
krikimo, gasų išputimo, galvos skaudė-
jimo, kvailių, colitės, inkstų, puslės ir
kepenų pajūmo, ar panašią ligą, užėki-
te į artimiausią aptieką ir paprašykite pa-
kelio Colicaid. Jis sekmingai pagelbės
jums.

CHICAGOS MIESTE
Žemiausios Kainos ant
Radios
DABAR YRA

Peoples Krautuvese
SUTAUPYMAI SIEKIA DAUGIAU
KAIP PUSE KAINOS!

Nėra skirtumo, kur jį šerkotumėt pirkti radio, bet taip
žemų kainų ant gvarantuotų setų nerazite niekur kitur
kaip kad PEOPLES KRAUTUVESE. Iš šimtų radio
bargenų pasirinkimo, visokių standard padarymo, že-
miaus talpiname keletą radios, kurie yra pilnai gvaran-
tuoti duoti pilną užganėdijimą arba įmokėti pinigai mie-
lai grąžinami.

4183 Archer Ave.
KRAUTUVEJE

2536 W. 63rd St.
KRAUTUVEJE

**Virš kiekvieno paminėti radios yra pilnai įrengti, ka-
binetuose su tubomis, ir viskuo. Taipgi pastebėkite, kad
šie visi setai yra A. C. arba screen grid naujos mados
setai.**

**Teikiama gera nuolaida už senus radios į mainus
ant naujų.**

Lengvys išmokėjimai pritaikinami visiems. Stakas ap-
rubežuotas. Greičiau atsilankysite laimėsite geresnį setą
BUKITE ŠIANDIENĄ AR RYTOJ.

Peoples Furniture
FURNITURE, RADIO, PIANOS, CUPBORDS, ETC.
BETTER
EQUIPMENT FOR THE HOMES

4177-83 Archer Ave.
Cor. Richmond St.
Tel. Lafayette 3171.

2536-40 W. 63rd St.
Cor. Maplewood Ave.
Tel. Hemlock 8400

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Išmintingos Motinos duoda gerti daug pieno

Ir jų mėgiamiausias pienas Chicagoje ir
priešmesčiuose yra Bowman Dairy Compa-
ny Pienas. Užtenka vien paragauti, kad pa-
sakyti kodėl. Nes Bowman Pienas yra extra
rupistigai prižiūrimas ant kiekvieno žings-
nio. Jį pasiekia jūsų stalą šviežias, riebus
ir tyras — nepalyginamai geresnis savo sko-
niu. Duokite jį užtektinai. Tai labai daug
reikia jūsų ir jūsų šeimos labui.

Telefonas SUPERIOR 6800

BOWMAN
DAIRY COMPANY
MILK
Geresnio Skonio Pienas

4 MODERNIŠKOS KOPLYČIOS DYKAI DĖL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Mes visuomet teikiame širdingą, simpatiją ir ramų
patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.
JUSU GRABORIAI
Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

**Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS**
4556 So. Rockwell St.,
CHICAGO, ILL.

**GARSINKITĖS
NAUJIENOSE**

NAUJENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of March
3rd 1879

Nauijenos eina kasdien. Iškiriant sek-
madienas. Leidžia "Nauijenos" Bendro-
vė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — pašto	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per laisvąją:	
Vieną kopiją	3c
Savaitę	18c
Mėnesį	75c
Suvienyose Valstijose, ne Chicagoje:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvos ir kitur užsienio:	
(Atpaiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguos reikia siųsti pašto Money	
Ordenu kaupti ne užsiima.	

NUOSTOLIAI DEL PROHIBICIJOS

Missouri valstijos atstovas, John P. Cochran apskaičiuoja, kad per 10 metų prohibicijos Jungtinių Valstijų valdžia neteko \$4,880,308,744.70 takais.

Bet tai yra tikrai federalio išdo nuostolis. Dideles pajamas nuo bravorų, salinų ir kitų degtinų, vynu bei alaus gaminimo ir pardavinėjimo įstaigų gaudavo taip pat valstijos ir miestai. Tos pajamos per dešimtį metų būtų veikiausia buvusios didesnės už aukščiausią paduotąją sumą.

Taigi visa šalis galėjo turėti per dešimtį metų del prohibicijos apie 10 bilionų dolerių nuostolių takais. Tą nuostolį Amerikos gyventojai turėjo padengti įvairiais mokesniais.

Prie to dar, beje, reikia pridėti šimtus milijonų dolerių, kuriuos valdžia išleido prohibicijos vykinimo agentų užlaikymui. O ar ji įvykinta?

Valdžios rekordai rodo, kad per dešimtį metų buvo sukonservuota 1,893,496 slapti bravorai. Bet valdžia užtinka tik mažą dalį alkoholio dirbtuvių. Buvus federalės prohibicijos administratorius Andrews sako, kad valdžia pasiseka surasti ne daugiau kaip vieną bravorą iš dešimties. Taigi, jei buvo sukonservuota 1,893,496 slapti bravorai, tai jų turėjo būti per dešimtį metų kiek 18,934,960.

Šitiek turto Amerikos žmonės sudėjo į nelegalią biznį. Vadinasi, prohibicija pasiekė to, kad milžiniškos sumos pinigų buvo ištrauktos iš teisėto, valdžios prižiurimo biznio ir įdėtos į neteisėtą biznį. Apie dešimtis bilionų dolerių, kuriuos valdžia būtų surinkusi takais už degtinę, alų ir vyną, pasilikio rankose tų, kurie verčiasi įstatymo laužymu, ir žymi dalis tos sumos buvo suvartota valdininkų, policijos, teisėjų ir politikierių korupcijai.

Tai mat, ką "gero" padarė Amerikos moralistai, kurie norėjo prievarta įvesti blaivybę.

NUSIVYLĖ "REVOLIUCIONIERIAI"

Didelį smutką sulaukė visi Maskvos klapčiukai, kai Anglija susitaikė su Indijos nacionalistais.

Kol Indijoje tęsėsi civilio nepaklusnumo kampanija, kurios eigoje dažnai įvykdavo susirėmimų tarp policijos ir gyventojų, komunistams buvo džiaugsmas. Jie diena iš dienos šaukdavo apie paverttų Indijos žmonių kančias ir "kruviną" MacDonald valdžią, "žudandčią" Indijos laisvės kovotojus. Bet kai Anglijos atstovas pasirašė su Indijos kongreso partijos vadų preliminarų taikos sutartį, tai jie dabar jau rašo ve k:

"Gandhi biariai pardavė Indijos liaudį Anglijos imperialistams. Išsižadėjo net reikalavimo, kad politiniai kaliniai būtų palaiduoti. O politinių kalinių šiandien Indijoje yra apie 60,000!" (Žiur. "L." nr. 55).

Yra melas, kad Gandhi išsižadėjo reikalavimo palaiduoti politinius kalinius, nes sutartyje pažymėta, kad visi sumti tieji saryšyje su civilio nepaklusnumo kampanija bus paleisti iš kalėjimų. Neuztikrinta laisvė tikrai tiems, kurie nusikalto smurto aktais (nors veikiausia ir jiems bausmė bus sušvelninta). Tečiaus yra juokinga komunistų pusėje šaukti apie politinius kalinius Indijoje, kuomet jie su entuziazmu remia Rusijos žvalgybą, suėmusią 14 tariamų menševikų Maskvoje ir reikalaujančią jiems mirties bausmės arba katorgos tik už agitaciją prieš sovietus!

Indijos nacionalistai baisiai suvylė Lenino vėros davatkas. Sutikdami derybų keliu eiti prie autonomijos iškovojo savo kraštui, jie atėmė komunistams pamatą rėkti apie "kruviną MacDonald valdžią" ir todėl dabar nacionalistų vadas Gandhi yra "pardavikas". Komunistai nori pasirodyti nacionalistiškesniais už pačius Indijos nacionalistus!

Bet tikrumoje jie parodo tikrai tą, kad Indijos laisvė jiems tiek terup, kiek pernykstis sniegas. Indijos žmonių judėjimas buvo naudingas bolševizmo politikai ir propagandai. Tik todėl Stalino klapčiukai juo interesavosi.

LIETUVOS PRAMONĖ

Lietuva šiandien jau vis tik nėra grynai žemės ūkio šalis. Yra joje jau ir pramonė. Statistikos duomenimis, Lietuvoje 1930 m. buvo viso 6,333 industrinės ir prekybinės įmonės, kuriose dirbo 28,588 darbininkai.

Šios skaitlinės neapima geležinkelinių nei kitų susisiekimui tarnaujančių įmonių. Geležinkeliai Lietuvoje priklauso valstybei. Jų darbininkai yra valstybės tarnautojai.

Šimto Metų Karas

Rašo Dr. A. J. Karalius

Karas su nematomais priešais

Karas visuomet reiškė mirtį, badą, skurdą ir tukstančius visokių nelaimių. "Karas — peka", Vargiai kam karas suteikia smagybų, apatų, kuriems kariauti nereikia, kurie nuosaliai sėdėdami didelių turtus krauna.

O karas tur but bene bus pačios gamtos sudarytas. Kova del buvio, kova už duoną ir pastogę sunaikino milijonus gyvų daiktų visuose amžiuose ir visuose kraštuose. Žiopiai eina kariauti be jokios sau naudos — juos paragina tie, kuriems karas reiskia progą pasipinigauti. Žmonės, anot Tellerio, žiopiai: jie eina kariauti, žuva, žudo kitus, keikia savo vadus, paskui vėl eina, vėl žudo ir vėl žuva...

Bet ne apie tautų karą mes čionais norime pakalbėti. Čionais kalbame apie karą žmonių su gyvūnais — apie mums, žmonėms, naudingą ir būtina karą. Apie karą su mūsų matomais ir nematomais priešais.

Jau žiloi senovėj galvočiai nujaudė, jogei šioje asarų pakalnėje esama nematomų gyvų daiktų, kurie mus, žmones, nori sunaikinti. Bet tikrai apie šimtas metų atgal pradėta kiek rimčiaus ieškoti tų nematomų priešų, kurie mums tiek žalos padarydavo ir dar tebedarė. Kalbame apie bakterijas, lauros, kaip dabar žinome, pagamina tukstančius įvairių ligų ir susirgimų. Mes, pasaulio valdonai žmonės, priversti kariauti su mažutėliais gyvūnėliais, kurie neturi nė išminties, nė jausmų, nė fantazijos... O vienok jie mums tiek pavojingi, kad sunku ir apsaugoti. Seniaus tie nematomi priešai milijonus žmonių be jokio pasigalėjimo skinte skindavo.

Kulkos tik suerzindavo

Šimtas metų atgal tautų karuose kulkos žmones tikrai suerzinti tegalėdavo. Kulkos pažeidavo įtūžiusius ir apkavilčius žmones, o bakterijos juos pribaidavo, numarindavo. Kur kulkos paklodavo šimtus, ten ligos tukstančius. Kareiviai nuo kulkų mokėdavo apsisaugoti, bet nuo bakterijų niekas negalėdavo ištrukti. O kol kulkų nebuvo, tai ligos irgi daugias žalos padarydavo: sužeisti kareiviai mirėdavo ne nuo žaizdų, bet nuo bakterijų, apie kurias tų laikų karo vadovai nė nesvajodavo... Kiekvienas mūsų bočių karas atnešdavo marą ir šimtus kitokių ligų. Istorija tai mums aiškiai pasako.

Laikė lenkmečio gimė bakteriologija

Nežinia kas pirmas pradėjo žodį "bakterijos" vartoti. Pirmiausia surasta pekliskų raupe bakterijos, bet laikė lenkmečio Davaine parodė visam pasauliui, kad bakterijos ligas pagamina. Jisai lėdo pekliskų raupe pilių sveikam gyvūniui, apkrėstį jį minima liga ir tuojauki gimė bakteriologijos mokslas. Vos penkios dešimtys metų atgal žmonės pradėdina muosius stiklus pamatė tuos savo nematomus priešus bakterijas. Musų broliams Lietuvoje besikauant su rusų despotiz-

mu mokslininkai bakterijas surado. Nors mūsų bažnyčiose žmonės dar giedod "Nuo mario, bado ir ugnies, išgelbėk mus, Viešpatie", bet pamirštų mokslininkų laboratorijose atsirado nauji ginklai ir naujos priemonės kariauti su ligomis. Mokslininkams visai nerupie giesmės — jiems tautų karas nesvarbus: jiems rupi visos žmonijos likimas. Ir ne nuostabu, kad seno, visų pamiršto ir varge mirusio mokslininko Davaine akys sužibėjo didelės džiaugsmas, kai laikė lenkmečio jisai bakterijas pamatė. Bažnyčiose, sakoma, skambėjo viduramžių galingas "Te Deum laudamus", o Davaine žiurėjo pro didinamuosius stiklus į pekliskų raupe bakterijas. Tai buvo pradžia galingo perversmo, pradžia revoliucijos medicinoje.

Pirmieji revoliucionieriai

1850 m. mikroskopos parodė bakterijas, o 1863 m. Davaine įrodė, kad bakterijos gali pekliską rauplę pagaminti. Ir tuojaus sukilo senieji autoritetai, kurie nepanorėjo perversinti savo įsitikinimų. Juk ligas siūndia dievai arba velniai, o čia, žiūrėk, koks nežinomas vaikėzas skelbia, kad bakterijos kaltos... Nukryžiautų tokį drasuli! Viso pasaulio universitetų galvos užprotestavo. Kaip gi čia dabar bus? Bažnyčios revoliucioninkus prakeikė, o davaiškos poteriaudamos bandė dievukus nūraminti.

Pasteuras

Beveik tuo pačiu laiku francūzų nemarusis Pasteuras dirbo savo laboratorijoje. Jisai įrodė, jogei puviną ir rugimą pagamina savo rūšies bakterijos. Jisai įrodė, kad cholera sergančių vištų krauju galima kitas sveikas vištas nuo choleros apsaugoti. Greitu laiku, beveik sykiu, surasta čiepai nuo pekliskų raupe ir Pasteuro garsieji čiepai nuo pasiutimo. Ir Jennerio čiepai nuo raupliu.

Kochas

Apie 1880 m. vokietyš Kochas, garsusis džiovos bakterijų suradėjas, dar žymiau pasidarėjas, nes jisai parodė kaip bakterijas auginti, kaip jų veisles atskirti ir atskirti veisti. Kartu su šiais, pasakysiu, vadais ir atskirai dirbo šimtai pasišventusių darbininkų, kurių vardai paliko neįreikorduoti. Tai tikri mokslo mylėtojai, jiems garbė ir auksas visai nerupėjo.

Kiti darbuotojai

Behring ir Kitasato darė tyrimus kaip gyvūno kune sukelti atsparą difterijos ir stabo bakterijoms — kaip gyvūnus arba žmones nuo šitų ligų apsaugoti. Behringas surado naują antiseptiką, kurie bakterijas silpnina. Kitasato toliaus tęsdamas savo pirmtakų N. kolejero darbą įsugino grynas stabo (tetanuso) bakterijas. Tuojaus surasta difterijos ir stabo bakterijų nuodai (toksinai). Tai buvo svarbus darbas, kuris vėliaus ir davė galimybes pagaminti dabar plačiai vartojamus čiepus tom ligoms

už akių užbėgti. Behringas pagijusiu kraują tirdamas, surado antitoksina. Ehrlich tuojaus paskelbė savo garsiąją šaltinių grandinių teoriją, o Mečnikovas fagocitozą: pirmas kuno skystimus (humores) laikė sargais, o antras kraujo skritulėliams tą darbą paskyrė. Nors buvo gan smarkių susikirtimų, bet galų gale paaiškėjo, kad saugojime nuo užpuolikų bakterijų visas kūnas, visi skystimai ir visos celės ima dalyvumą. Šiuo budu susidarė imuniteto teorija, lietuviškai sakant, atsparos teorija — kodėl ne visuomet mus bakterijas pasigauna ir ne visuomet ligos kamuoja. Dabar jau žinome, kad dažnai pačiame kune atsiranda tokių medžiagų, kurios mus nuo ligos apsaugo. Syki sirges rauplėmis daugias ta ligą nesirgsi. Rauplių bakterijos priverčė musų kūną suorganizuoti savo rūšies apsaugos armiją.

Kiek vėliaus tyrinėtojai surado, kad galima ligą surasti arba kūną nuo ligos apsaugoti pasinaudojant imuniteto (atsparos) dėsniais. Atsirado Widal reakcija šiltinei surasti, Wassermann reakcija sifiliui surasti ir Schicko reakcija surasti kam difterija gali lipti, o kam ne. Vėliaus padirbta įvairūs čiepai, kuriais dirbtiniu budu galima nuo ligų žmogų apsaugoti: ką pati gamta dirba savotišku budu mūsų kune mes galime padaryti savotiškai. Dabar jau turime visokių šios rūšies čiepų, kurie ligų gydyme mums labai naudingi. Čiepai ne tik saugoja nuo ligų, bet ligas gali naikinti, pagamindami kune minėtų atsparos medžiagų. Kitaip sakant, surasta gamtos musų nuo ligų saugojimo mechanizmas ir dabar mes patys juomi galime savo naudai pasinaudoti.

Surasta tukstančiai įvairių bakterijų. Surasta, kad kiekvienos ligos bakterijos kitokios savo išvaizda, kad jos gyvena kitokiose sąlygose, skirtingai mus kamuoja. Dabar jau galime vieną ligą nuo kitos tiksliai atskirti, galime žinoti kaip apsaugoti ir kaip gydyti ir kas daryti, kad padėjus savo kunui bakterijas nugalėti. Atsirado specifinių vaistų ligoms gydyti, t. y. tokių vaistų, kurie tam tikros ligos bakterijom ypatingai kenksmingi, jas tiesioginiu budu arba silpnina arba naikina, Turime salvarsaną sifiliui gydyti, chininą drugiui gydyti ir kt.

Šimtas metų atgal

Ligoninės. Garsus anglų chirurgas Bell aprašo vieną karo ligoninę šitokiais žodžiais. Ligoninė prigrustą kareivių, sužeistų karo lauke. Reikia daugis jų rankų nupiauti, bet smarvė neišpasakytą. Puliai ēda visus, o skausmai nesvietiški: visi rėkia, maldauja nužudyti... Bangu kas pradėti, nes žinai žmogus, kad jų didesnė pusė mirs...

Tais laikais nebuvo bakteriologijos, chirurgai nežinojo, kad pulius pagamina bakterijos. Dar nė migdančių vaistų nebuvo. Jei vienas gaudavo kraujo užnuodinimą, tai apkrėsdavo visus ir visa ligoninė buvo panaši į savo rūšies peklą, kurioje beveik niekam vilties išlikti nebebudavo... Musų laikais tokios operacijos nepavojingos, o tuomet... dauguma mirėdavo pekliskuose skausmuose...

Ligos. Rauplės, sifilis ir kt. ligos pjaudavo žmones, kaip grybus. Apisargai, tai reiskia pasmerkta mirtį, jei kiek silpnas, "jei atslaukys" tai esi milžinas.

1931 metais

Mūsų nematomi priešai bakterijos jau bėga atgal netvarke. Dar jos mus iš pasalybės pagaminti dabar plačiai vartojamus čiepus tom ligoms

Pr. Vikonis LIETUVOS KELIAI

(Tęsinys)

Ilgai Lietuva buvo varginta svetimų okupantų, į ją ėjo ir carinė Rusija, ir kaizerinė Vokietija su pasipiešimo ir užkariavimo tikslais, o juk pavergtas kraštas visada randasi vergiškoje padėtyje. Musų liaudis prisidėdama prie kovos už laisvę, tikėjosi, kad atsikračius svetimųjų globos ir patiemis pradėjus tvarkyti savo reikalus, į priepaūdą ir despotiją bus žiurima su panieka, kaip į atgyventą barbarizmą, ir valstybės gyvenimas eis laisvės, harmoningo krašto pajėgų pavėntimo kultūros ir progreso darbu; bet pasirodė, kad daugelis mūsų senosios inteligentijos, kurie vieton to, kad paneigti visas priepaūdos ir despotijos žymes, jas nešą mūsų valstybės gyvenimo santvarkos, griebiasi tų pačių barbariškų engimo priemonių, kuriomis naudodavosi svetimi okupantai. Tai skaudus ir kenksmingas reiškinys jaunos valstybės gyvenime, kadangi tatau yra ryškus ženklas, jog tie visi "valstybės vyrai", kurie, įmdamiesi krašto santvarkos vairo, nieko kita savo sieloje nenešą Lietuvai, kaip tą patį despotišką palinkimą kartoti svetimų padarytas nuoskaudas: engti liaudį ir rupintis asmens reikalais... Tai ne Lietuvos krašto vyru, ne visuomenės darbininkų, bet buvusių caro biurokratinių valdininkų politika. Ši politika norima prigydyti mūsų krašte, bandoma eiti atgal, bet ne į priekį. Ir tas daroma ne su krašto piliečių žinia, o prieš jų norą. Bet reikia tikėtis, kad tos visos reakcinės pastangos, visos svajonės priepaūdos priemonėmis diktuoti krašto piliečiams egoistinius caro valdininkų norus ir trukdyti laisvos demokratinės darbo žmonių respublikos progresą neturės jokio pagrindo, o ginklo priemonėmis ilgai laikytis niekas nepajėgė ir nepajėgs. Lietuvos liaudis mokioka pakelti savo balsą prieš svetimus engėjus, mokės apsiginti ir dabar.

Lietuvos jaunoji karta, paties gyvenimo apystovų bus verčiama galvoti ne apie melinimąsi seniems autoritetams, kad per jų malonę prasimušti prie asmeninės karjeros ar tam panašiai, kas prie dabartinių gyvenimo sąlygų dažnai pasireiškia, bet patys turės brandinti radikalaus valstybės pertvarkymo mintį, kadangi ta kryptimi yra teigiama išeitis iš skurdaus gyvenimo apystovų. Jaunoji karta mokės apsiginti krašto piliečių teises ir nustatyti teisingą kryptį busimajam valstybės gyvenimui. Jaunoji karta mokės pasmerkti asmeninį egoizmą ir monarchistines caro politikos reiškes, nės niekas neturi tiek kilnias idealizmo, kaip einanti į gyvenimą jaunuomenė. Eidami krašto kultūros ir progreso keliu, gausime atsikvėpti nuo imperialistinių valstybių politikos pamėgdžiojimo. Ekonominės valstybės išgailes turėsime pašvesti ne militarinės pajėgos sustiprinimui, ne kovai su piliečiais, kad palaikyti primetą valdžios režimą, bet krašto kultūros ir gerovės pakėlimui. Gausime suprasti, jog tik rim-

nor, ne visi paiso, ne visi nori apsisaugoti. Tame visa bėda.

Bet karas su nematomais priešais turi būti vedamas iki galutinės pergalės, ir šiame kare turime sumobilizuoti visas savo kuno ir dvasios jėgas. Saugokimės ligų ir kitus saugokime!

tas darbas ir visuomeninis pasišventimas bendriems krašto reikalams daro gyvenime stebuklus. Ir tatau suprātė, mes, pasekdami Danijos ir kitų kultūringų kraštų pavyzdžiu, krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministerijų aikvojamas lėšas dideliame kiekyje perkelsime ekonominės krašto kurybos darbu, ir pritrauksime plačias gyventojų mases, kad jos prisidėtų darbu, medžiaga, lėšomis ir kitkuo, tai laike keiliolikos metų, patys sunkiai pažinsime savo kraštą. Jis pakils ir žymiai išsivystys visose gyvenimo srityse.

Pravartu tarti keletas žodžių tiems, kuriuos palieštų einant prie ekonominės statybos darbo, t. y. policijos valdininkus ir karininkus: nei karininkas, nei policijos valdininkas, nei pagaliau niekas kitas ne tik kad neprivalo tam prieintis, bet kaip drausmingas pilietis ir mylįs savo kraštą lietuviai privalo pasišvesti bendram krašto gerovės darbu, kadangi valstybės progresas priguli nuo mus pačių, bet ne nuo kokių nors stebuklingų apsišveikimų.

Nesileiskime į sentimentales svajones, galvodami apie Vilniaus kraštą ir bendrai apie Lietuvos reikalus ir nešukaukime patys save apgaudinėdami, kad ginkluotos pajėgos priemonėmis galėsime pakelti ekonominę krašto gerovę ir atveduoti ginklo pajėga atkirstas rytų provincijas, bet sekdami kultūringos Danijos pavyzdžiu, imkimės pozityvaus darbo ir stenkimės pakelti savo krašto gerbuvį. Koncentruokime visą valstybės samonę bendram kurybos darbu, kuris ne tik pagerins gyventojų buvį, bet lygiai tiek pat padės visais kitais žvilgsniais sustiprėti jaunai Lietuvos valstybei. Štai kiekvieno piliečio uždavinys, kurio niekur ir nei kada neprivalo pamiršti.

(Glas)

ATĖJO naujas "Kovos" numeris, Lietuvos socialdemokratų užsieny laikraštis. Galima gauti "Nauijenose". Kaina 10c.

JUSŲ PATOGUMUI

"NAUJENOS" TURI ATSTOVUS SEKAMOSE VIETOSE

Marquette Park
TUBUCIO APIEKA
2832 W. 63rd St.

Brighton Park
B. R. PIETKIEWICZ
2608 W. 47th St.
Tel. Lafayette 1083

Roseland ir Pullman
WATCHES B.O.S. CORP.
52 E. 107th St.
Tel. Pullman 5950

Kai jums reikės pasiųsti pinigus Lietuvon, paduoti "classified" skelbimą ar užsirašyti "Nauijenas", kreipkitės į artimiausį atstovą.

LIETUVON

Siunčiame Pinigus
Pakutu ir Telegrama.
Patarnaujami Greitai.
Pigiausiai Saugiai...
NAUJENOS
1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

GARSINKITES NAUJENOSE

Bedarbių Šelpimas

Ofiso adresas:
BRIDGEPORT FURNITURE COMPANY
3224 South Halsted Street
Tel. Victory 1657
Ofisas atdaras
Panedėliais, Seredomis ir
Pėnųčiomis
Valandos: nuo 9 iki 11 ryto
tiksliai

Bedarbiai ir labdarybė

Pėnųčia, kovo 6 d., 1931 m.

Viduramžis vyras nori eit dirbt ant ukės. Jei kas iš ukėninkų reikalauja gero darbininko prie abelno ukės darbo, tai kreipkitės į B. S. raštinę. Meldžiu pažymėti algą.

Lietuviai nori senyvos moteriškos del prižiūrėjimo namų. Sako, jog mažai tereikės dirbti. Pageidaujama, kad ant vietos gyvent galėtų.

Pavienis kreipėsi del pašalpos. Sutaupų nebeturįs. Pašiosime investigatorių.

I raštinę atsilanko senyva, ligota moteriškė reikalinga visko delci sveikatos trukumo. Dr. A. Bertašius gydo ją. Reikia pinigų del vaistų ir abelno pragyvenimo. Gal kas iš geradarių norėtų aplankyti ją? Dabar bažnyčia yra jos vienintelė suraminimo vieta.

Jaunas berniukas negali mokyklą lankyti delci avalynės stokos. Motina sako, kad jis visą savaitę namie buvo ir mokytoja jokios atydos ant to nekreipia. Stebėtina. Apasus jį mus broliai lietuviai — idant nuo mokslo netrukdyti.

Aleksas bakery, 3339 So. Morgan st., aukavo duonos ir kėkų del bedarbių. Taipgi viskas buvo išdalinta. Ačiū jum.

Šią savaitę, A. J. P. aukavo \$15.00
Tai buvo visos įplaukos.
Kasoj buvo \$33.20
Išlaidų padaryta \$15.35

Lieko bedarbių reikalams \$32.85
Kas įdomiau ant ko tie pinigai išleisti, gali sužinoti atsilankydami į Bedarbių Šelpimo raštinę. Sultė.

Bedarbiai ir labdarybė

Viduryj kelio.

Viduryj kelio darbas perėjo į kitų rankas ir kiti žmonės atsakomai labdarybės darba tęsia toliaus. Taip, kad šelpimas bedarbių nebus paliautas iki nedarbas sumažės. Nedarbui sumažėjus jau našlės, seneliai ir ligoniai neišnyks, o tokiems parama yra reikalinga visados. Tad organizuotas labdarybės darbas neges, bent toks yra mano numanymas. Aš tikiu, kad kiekviena draugija, susidedanti iš susipratusių ypatų, taps sykiu ir labdarybės šaka — rūpinis nealimingųjų padėjimu, prisidedama darbu ir pinigais prie šio visuomeniško geradarystės burelio.

Ne vien chigiečiai yra nuširdžiai kviečiami, bet kartu visi lietuviai, kas tik turi norą ir gali labdarybei dirbti. Šiam darbui reikia ypatų valdančių plunksnų, paprastų darbininkų ir turto turinčių žmonių. Dirbančiųjų skaičius turi būti kuo skaitlingesnis. Keli asmenys ši darbą negali dirbti, nes tai yra per sunkus. Per tai reikalaujame tavęs sesuo arba broliu! Ir tu ateik, neatidėliok. Ateik į raštinę užsiregistruoti kaip naujas komiteto narys. Lietuva už tai bus dėkinga, nes tu busi

vargso mazintojas, sviesos skiedėjas ir vienybės tvėrėjas ne vien čion, bet tarp viso pasaulio lietuvių.

Yra minučių, kad labdarybė išvystyti kuo plačiausiai — atlikti darbus niekad nesvajotus, bet galimus.

Dabartinis B. S. Komiteto pirm. yra Dr. Rutkauskas. Jis giliausiai rūpinasi labdarybe. Po karės lankė Lietuvą ir ten šelpė pavargėlius, o dabar yra rimtai nusistatęs B. S. reikalais.

Raštininkauja E. Šukienė. Ji irgi yra viena iš aktyvių narių. Gali gražiai pakalbėti ir už labdarybės per spaudą agituoja "N-nose", yra viena iš stambiausių ir galingiausių komiteto narių, nes be jos labdarybė būtų kai žmogus be kalbos. Ji visus mūsų darbus pasauliui praneša, vargus paskelbia ir pagalbos pareikalauja.

M. Jurgelionienė sako dirbs, bet titulo "nepripažįsta" todėl, kad jis nieko nereikia — reikia suprasti ir gero darbo prie šio darbo.

Bedarbis, draugas Milius yra drabužių prižiūrėtojas. daro ir valgiai, pagardas nekalbėjusius palaikinti.

Yra ir daugiau darbininkų, kurių vardus iš laikraščio žino. Šio mano rašinio tikslas buvo pranešti visuomenei, jog senoji B. S. K. valdyba atsiskleidė nuo darbo ir kartu visas komitetas buvo likviduotas, bet matant reikala toliaus darbą varyti naujas pirm, užėmė p. Žymonto vietą ir su spaudos ir visuomenės pagalba bedarbiai bus šelpiami.

Sąžinė ir artimo atjautimas išrinko šiuos darbininkus lygiai taip, kaip ir jumis labdargiai. Tokį tai atsakymą patiekiu tiems, kurie drįs paklausti, "Kas jus išrinko į valdybą?" — Sultė.

Kovo 5 d., 1931.

Atviras laiškas geradariams

"Naujienu" ir Aukštos Pagarbos užsipeilnisio gerb. P. Grigaičio rūpesčiu įkurtas Liet. Bedarbių Šelpimo Komitetas, Geradariams ir Geradariams gelbėjant, nuoširdžiai šelpė bedarbius visą praėjusį rudenį ir šia žiemą net iki Vas. 7, 1931.

"Naujienu" No. 53, Trečia dieno, Kovo 4, 1931 laidoje, buvęs to Komiteto Pirm. Gerb. A. Žymontas, kitų to komiteto narių valią pareiškdamas, tarp kito ko rašo: "mes nutarėm darbą likviduoti. O tuom tarpu dar vis tas darbas eina; mes nenorime daugiau už tai atsakomybės imti. Taigi, šiuo mi pareiškiu, kad Senasis Bedarbių Šelpimo Komitetas nebeveikia."

Gerb. A. Žymonto rasto pradžioje, Liet. Bedarbių Šelpimo reikale yra štai kas pasitebota: "Vasario 7, 1931. buvuo nutarta bedarbių Šelpimo darba likviduoti. Bet Mrs. Bercher ir Šukienė dar visuri didelį norą nors biški pagalbėti bedarbiams. Todėl tęsia darba toliau. Už tokį didelį jų pasišventimą, reikia tik jas pagirti."

Kaip visiems aišku, tos dvi didelės garbės vertės Lietuvos moterys, dvi vieni varo darbą jau per pastaras šešias savaites. Joms gelbėja auksinės sielos mūsų geradarės moterys ir vyrai. Geriau apsipaziņes,

galėsiu visus didelės garbės užsipeilnisius vyrus ir moteris bent žodžiais pagerbti; jiems laišku, ar viešai paaučiuoti.

Šito laiško tikslas, tai pritarėjų suradimas tam šelpimo darbui testai

Visi žinome kad nelaimingų, ir skubios pašalpos vertų lietuvių vis bus.

Jau "Naujienu" pradėtas geras darbas toliau testai yra daug garbingesnis žingsnis, ne-gu kurims ir griovimas vis ir vis naujų komitetų. Mano manymu, bus galima rasti ir daugiau tokių geradarių kaip Bridgeport Furniture Company, kurie ne stums vargan patekusių viengencių, bet gelbės kaip galima. Mildos teatro savininkai, ir visi šimtai lietuvių, kurie jau vienokiu ar kitokiu būdu rėmė šimtą bedarbių šelpimo darbą nepamos ranka ant dviejų lietuvių moterių prie to bedarbių "kryžiaus" prigijusių.

Jeigu pinigų ar maisto davėjai tom dviem moterim užsiti-ki, tai keno kito priežiūra yra reikalinga? Neužsitikėti tom dviem moterim gali tiksliai nesveiki ar nenormalūs. Jos per praėjusius penkis mėnesius dirbo kas dien, be jokio saupelno. Šelpiamųjų asaros, judviejų širdis užgrūdina testai šelpimo darbą, nes jos mato, kad ne dabar laikas užsisukti nuo alkanų našlaičių.

Patentuočių "dvajios" vadų ir komunistų meldžiū ir mane nerasyti. Visi kiti lietuviai, laiškais, ar asmeniniai atsilankę, pareiškite savas mintis, kaip patobulinti šelpimo darbą. Banke privalėtų būti pinigai laikomi. Trijų Komiteto valdybos narių parašais pinigai iš banko išimami, ir daug tokių taisyklių pagaminus, galima pilniausiai labdarinę darbą dirbančiais užsitikėti.

"Naujienu" leido net bedarbių skyrių laikraštyje užleisti. Tiek vietos laikraštyje labdarybės reikalams pašvenčiama. Galima tikėti kad ir ateityje "Naujienu" bus pašalpos reikalaujančių globejoms, kaip kad iki šiol buvo.

Visokios korespondencijos, privalo būti Bedarbių Šelpimo Komitetui į "Naujienu" siunčiamos, tiksliai nuomonių, pažiūrų ir argumentų pareiškimai, bei rodos ir patarimai, tai geistina kad būtų man, apaci-je, šio raštelio pasirašiusiam.

ZOFIA TERLECKIENĖ
po tėvais Balutaitė
Persikėlė su šiuo pasauliu
kovo 6 diena, 8:30 valandą ryte
1931 m. sulaukus apie 47 me-
tus amžiaus, gimus Raseinių ap-
kraščių miestelyje Amerikoje įgyve-
no apie 21 metus. Paliko dideliame
nuiludime sunų Antaną,
dukterį Kazimierą, broli Kazimierą,
marčią Stefaniją, švogerį
Mykolą ir švogerę ir gimines.
Kunais pašarvotas, randasi 4433
So. Wood St.
Laidotuves įvyks utarninke, kovo
10 d. 8 val. ryte iš namų į šv. Kryžiaus
parapiją bažnyčia, kurioje aršibus giedojimo pa-
maldos už velionės sielą. O š ten
bus nulydita į šv. Kazimiero ka-
pangą.
Visi a. a. Zofijos Terleckienės
gimines, draugai ir pažįstami esat
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidotuves ir suteikti jai pasku-
tinį patarnavimą ir atsiveikinti-
ma.
Nuljudė liekame
Sonus, Dukter, Brolis, Marti,
Švogeris, Švogerka ir Gimines.
Laidotuves patarnauja grabo-
rius I. J. Zolp, tel. Blvd. 5203.

Daktaras

Kapitonas
Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniam lais-
Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU
NEZIURINT KAP UMSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūslės, umuodima
kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skau-
mus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir pasieptingumą ligas.
Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atkelkite da ir pasieptingumą ligas.
Jūs juma gal padaryti. Praktikuojate per daugel metų ir išgydė-
te tūkstančius ligonių. Patarnas dykai. **OFISO VALANDOS:** Kade
nuo 10 ryto iki 1 val. ir nuo 5-8 val. Nedėliomis nuo 10 ryt. iki 1 v.
4200 West 26 St. kampaas Kessler Ave. Tel. Crawford 5573

siunčiama, ar nors telefonu pa-
tariama.
Tos dvi labai daug gero dar-
bo atlikusios Garbingos lietu-
vės moterys, ponios Mrs. Ber-
cher ir Mrs. Šukienė, abi kartu
pas mane lankėsi ir reikalavo
kad aš joms gelbėčiau surasti
gerų lietuvių Bedarbių Šelpimo
Komiteto valdybos papildymui
ir tolesniam labdarybės darbo
sustiprinimui.

Šiuomi, prakliniausiu, jaus-
liausiu, ir išmintingų visuomė-
nės vadų meldžiū duoti patari-
mų laiškais man asmeniniai, nes
laikraštyje kad ir būtų vietos,
perilgai organizavimosi darbą
sutrūkdymume.

Visiems geros valios lietu-
viams aukštos pagarbos reiške-
jas.

—Dr. A. K. Rutkauskas,
4442 S. Western Ave.,
Telefonas Lafayette 4146.

Kas dar neužsiregis- ravo balsavimui?

Registracija ši antradienį
balsavimų stotyse

Kadangi antrieji balsavimai
į Chigagos miesto majoro ir
kitų valdininkų ofisus išpuola
balandžio 7 dieną ir dar yra
žmonių neužsiregistravusių
balsavimams, tad kad balsai
nežutų be reikalo, ši antradien-
į yra paskirta diena registraci-
cijai. Visi piliečiai kviečiami
užsiregistruoti: tie, kurie dar
nesiregistravo ir tie, kurie šiuo
laiku pakeitė savo gyvenimo
vietas ir kitus vardus. Regis-
tracijos stotys bus atidarytos
nuo 8 val. ryto ligi 9 val. va-
karo.

**GERB. Naujienu skaityto-
jos ir skaitytojai prašomi
pirkinių reikalais eiti į tas
krautuves, kurios skelbiasi
Naujienuose.**

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir
Balzamuotojas

Moderniška Kopyčia Dovanai
Turis automobilis visokiems reika-
lams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

BUTKUS

Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic.

Kopyčia dykai

710 West 18th Street

Tel Canal 3161

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis

Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th St.
Telefonas
Cicero 3724

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas lai-
dotuves ir kokiams rei-
kalams visuomet esti saži-
ningas ir nebrangus to-
del kad mesime iš-
laidų užtikinti sky-
rių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS

Pigiausias Lietuvis

Graborius Chicagoj

Laidotuves patarnau-
ja geniai ir pigiai
negu kiti todėl, kad
priklausau prie gra-
bių širdybystės.
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
4238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4086

Graboriai

J. Lulevičius
GRABORIUS IR
BALZAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuves
visose miesto ir
miestelių dalyse. Mo-
derniška kopyčia
velni.
3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

S. D. LACHAVICH

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuves knopigiausia.

Reikale meldžiū atsišaukti, o mano
darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl. Chicago

SKYRIUS:

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

Tel. Cicero 5927

Lietuvės Akusėrės

**Vidikas-
Lulevičienė**

AKUSERKA

1103 S. Halsted St.

Telefonas

Victory 1115

Valandos:

nuo 8 iki 2 po pietų

ir nuo 6 iki 9 val vakare

MRS. ANELIA K. JARUSH

Physical Therapy & Midwife

Naujoji vietoj

6109 South Albany Avenue

Phone

Hemlock 9252

Patarnauja prie

gimymo duodu

massage, electric

treatment ir mag-

netic blankets ir

t. t. Moterim ir

merginom patari-

mai dovanai.

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti

priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo,

akių apimimo, neruotumo, skaudama

akių karšči, nuima kataraktą, ataiso

crumparegystę ir tolgiregystę. Prirengia

teisingai akinimus. Visuose atsitikimuose

egzaminavimas daromas su elektra, paro-

dančia mažiausias klaidas. Specialė atyda

akreipiama į mokyklos vaikus. Valandos

nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj nuo 10 iki

12 val. po pietų.

KREIVAS AKIS ATITAISO Į TRUM-
PA LAIKĄ SU NAUJU ĮSRAIDMU.

Daugely atsitikimų akyse atitaisomos be

akinų. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave.

Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akių Dirbtuvė

756 West 35th St.

kampaas Halsted St.

Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis išgaminuoti

Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Praktikuoja virš 20 m.

4649 S. Ashland Ave.

kampaas 47 St.

Tel. Boulevard 6487

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir

nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidson, M. D.

4910 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:

nuo 9 iki 11 valandai ryte;

nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio.

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Val. 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryto

Residencija: 6640 So. Maplewood Ave.

Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir

nuo 6 iki 8 val. vakare.

Rez. 3201 South Wallace Street

Lietuviai Gydytojai

Rez. 6600 South Artesian Avenue

Phone Prospect 6659

Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 W. Madison St.

Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Tel. West 2860

Namų telefonas Brunswick 0597

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso va. ados:

9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Ave.

Netoli 46th St. Chicago, Ill.

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOL

Lietuvys Gydytojas

ir Chirurgas

Perkėli abu savo ofisus į naują vietą po nr.

4645 So. Ashland Ave.

Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare.

Nedėlioj pagal sutartį

Tel. Boulevard 7820

Tarp Chicagos Lietuvių

Prof. M. Biržiškos prkalbos

Šio mėnesio 25 d. atvyks Chicagą žinomas Vilniaus darbuotojas, Lietuvos universiteto profesorius, Mykolas Biržiška. Tąja proga bus surengta Chicagoje eilė prkalbų ir susirinkimų. Svečias jau yra davęs sutikimą kalbėti dideliame mass-mitinge, kuris įvyks kovo 28 d., šeštadienį, Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

DU SYKIU SAVAITĘ LIETUVIŲ RADIO Programai

Iš Stoties WCFL
970 Kilocycles

Ketvergais nuo 9:45 iki 10:15 vakarais

Nedėliomis nuo 1 iki 2 val. po pietų

Programai yra duodami lėšomis JOS. F. BUDRIKO muzikos krautuvės. Dalyvauja artistai: Antanas Vagnagaitis, Juozas Olšauskas su kanklėmis, Stasys Rimkus, J. Romanas, Budriko Orkestra, Sauris, M. Yozavitas ir Kazys Kraučius.

Dabar jūs galite įsigyti radio už prieinamą kainą su gražiu kabinetu, vėliau 1931 modeliai už

\$58.00

RADIO ir VICTROLA sykiu už

\$85.00

Naujas Philco, Arwater Kent, Brunswick, Victor, Zenith, R. C. A. Radiola, Majestic, Stromberg Carlson, Sparton, Columbia ir kitus. Visus duodame ant lengvų išmokėjimų.

Nauja elektrikinė skalbimui mašina CINDERELLA tikrai už

\$37.00

Naujos THOR skalbimui mašinos

\$99.75

Naujos MAYTAG skalbimui Mašinos

\$98.50

JOS. F. BUDRIK, Inc
3417-21 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Telefonas Boulevard 4705 ir 8167

Bridgeport

Naminis karas Bridgeporto bolševikų tarpe

Jau daugeliui yra žinoma, kaip mūsų komunistai berengdami revoliuciją kapitalizmui, surengę patys sau revoliuciją ir šiandien jau nebeturi laiko nei atliekamo, "pepo" buržuams tarkuoti, kai visą nirtį reikia įkvoti savo pačių reikalams.

Kovo 7 d. "Vilnius" pastogėje A. L. D. L. D. 19 kuopa ir A. L. D. S. turėjo mitingėlį, su tikslu aptarti padėčiai, kaip eiliniams laikytis, kuomet tarpe "Vilnius" ir "Laisvės" jėgų prasidėjo "karas". Raudondvario pastogėse buvo prisirinkę gana daug žmonių, nes kiekvienam buvo žinoma, išgirsti, kaip toli revoliucija yra pažengusi ir kuri pusė laimės viršų.

Pasirodo, didžiausią ataką iš bimbalių pusės atkreipta prieš Strazdą, kuriam bimbai, tokie kaip Gasiunas ir Andriulis, pila ant galvos visokias pamazgas, kokių tik komunistinės mazgotės begali išmanyti. Strazdo ėdimas nusitęsė lig 1:30 val. ryto, ir išsiskirstė nieko nepabaigę. Strazdas sėdi ir nę krust.

Visa, kas nutarta, tai laikytis susikibus taip ilgai kaip galima, kad komunizmas galutinai nepersprogtų nors ligi "Vilnius" šerininų suvažiavimo, kurs turi įvykti kada nors gegužės mėnesį. Tačiau, jei pasirodys, kad išsilaikyti nebegalima, tai suvažiavimas bus paskubintas. Bimbai mobilizuojasi, kad suvažiavimę galėtų "išnaikinti" visus "oportunistus", "renegatus", ir visą smulkiają buržuaziją! Leksikonas bimbiniukų toks garsus, kad veik kiekvienam savo "priešui" privalojo atskirti vardą.

Strazdas pasisakė, kad kovo 7 dieną jau esanti jo paskutinė diena; jau jo vailoniškų raštų "Vilnyje" skaitytojai neberasia, nes dabar jau barberis Gasiunas pradėjęs svieta mokinti: Gasiuno ir Andriulio šaika jį galop išėdusi iš darbo.

Bimbiniukų šaika turėjusi slapstus kokusus raudondvario beimeite ir nutarusi budus, kaip išmėtyti iš darbo visus ne bimbiniukus ir vietas apstatyti bimbiniukais. Tas pats likimas laukia ir Pruseikos, bet jam palikta teisė grįžti iš New Yorko persiprašyti barberio Gasiuno, ir tada jis dar galės likti Gasiuno tarnyboje.

CHAS JOSEPH

Mūsų keliaujantis agentas lankosi po apie linkes, miestelius užrašinėdamas Naujienas, pardavinėdamas knygas. Šiomis dienomis bus Aurora, St. Charles, Rockford, Kewanee, Moline, Rock Island, Peoria ir Spring Valley. Prašomi draugai ir rėmėjai jį paremti.

J. J. AUKSKALNIS

gyvenas
1354 Harrison St.
Gary, Indiana
Yra Naujienų įgaliosas rinkti prenumeratą ir pardavinėti knygas. Jisai lankys Michigan City, Ind., Indiana Harbor, Ind., Muskegon, Mich. ir kitur. Prašome jį paremti.
Naujienų Administracija.

Rašoma Mašinėlė-portable

už labai pigią kainą tik

\$20.00

Kreipkitės i

Naujienos

Klauskite

MARIE JURGELEONIS

je. Kitais ir jam gresia "ekskomunikacija".

Senas Petras.

Mirė Jonas Stankus

Jonas Stankus, 40 m., gyvenęs 4258 S. Ashland Ave., staigiai pasimirė kovo 7 d. Vėlinio giminės yra prašomi tuojau susižinoti su graboriu Eudeikiu, 4605 S. Hermitage Ave., susitarti dėl palaidojimo ir sutvarkyti likusį vėlinio turta.

Trokas užmušė Bronislovą Kaminską

Subatos vakare, po 6 val., laike suiego pugas, troko tapo suvažiavęs ir ant vietos užmuštas Bronislovas Kaminskas, apie 40 m. amžiaus, gyvenęs 4523 S. Francisco Ave. Ne laimė atsitiko prie 47 ir Halsted gatvių, grystant iš darbo. Vėlonis dirbo Hum sankrovų, vidurmiestį. Sčiauiant pugaį gatvekarių vaikščiojimas buvo pakrikęs, tad teko važiuoti visokiausiais keliais, kad tik pasiektų namus. Bet Kaminskui nepasisekė pasiekti — patiko nelaimė kely ir žuvo.

Kunas tapo parvežtas pas graborių I. J. olp. Šiandie vakare bus pašarvotas savo namuose, kur paliko našlę, su kuria dar neseniai buvo vedęs.

Mano Spaktyva

Rašo Nemunas

Vilniui Vaduoti Sąjungos pirmininkas prof. M. Biržiška, atvyksta Chicagon. Chicagos lietuviai skirtingai pažiūrą rengiasi jį nuosirdžiai pasitikti. Prof. Biržiška nėra partijinis žmogus, nėra atvykęs Amerikon bent kurios partijos klerikalais, bet vien Vilniaus reikalais. Prof. Biržiška yra daug nukentęs Vilniaus reikale, daug dirbęs ir dirbęs kultūrinio darbo lauke. Prof. Biržiškos vardas stovi kilniųjų Lietuvių sunų eilėse. Tiesa, komunistų spauda paskelbia, kad Biržiška esąs Smetonos bernas, šiois ir toks ir dar anoks, tačiau nesurandydų kuriomis galėtų diskredituoti gerbiama profesorį. Visi žino, kad jo kėlonės tikslas yra—Mūsų Vilnius. Tiesa, klerikalai metų atgal, grįžus Biržiškai iš Vilniaus klerikalai buvo paskelbę savo spaudoje, kad Biržiška ejęs išpažinties, atsivertęs prie dievo ir t.t. Tačiau klerikalų spaudai nelabai kas norėjo tikėti, vėliau buvo patirta, kad Lietuvos klerikalai tuomet norėjo pasididžiuoti, kad didysis Lietuvos liaudies švietėjas likęs jų sekėju. Nekitaip juk buvo ir su Bernard Shaw, garsiuoju anglų humoristu ir dramaturgu; katalikiška spauda irgi buvo pradėjusi bubenį, kad jis likęs ištikimų katalikiškos bažnyčios sunumi. Bet muilo burbulas—muilo burbulas ir liko. Komunistų spauda, ypač Amerikoje tada socialistams prikašiojo, kad Biržiška socialistų drabužijas, grįžęs iš Vilnijos didžiojon Lietuvos nusirito pas katalikus ir t.t. Tiesa, kad prof. Biržiška yra daug dirbęs socialistiniame judėjime, bet jau tuo laiku Biržiška nebuvo Socialdemokratų partijos narys—buvo vien simpatiku. Nunai prof. Biržiškos ištikimieji mums nėra svarbu. Mums yra viena svarbu tas, kad jo mįsį supuola su mūsų tautos žmonių trokšmais, kad Vilnius—vėliau ar anksčiau turi vėl priklausyti Lietuvai.

Nunai pas komunistus eina rietenos. Kas buvo pačioje Rusijoje, tas nelenkė kitų tautų komunistų. Mums, rodosi, nelabai svarbu kitų partijų narių rietenos, tačiau pastebėtinas reiškinys, kad pas visas tautas fanatiškas ir mažiau kultūriškas elementas komunistų partijoje ima viršų. Tas buvo pas

kitų tautų komunistus, ne kitaip bus ir Amerikos lietuviuose komunistuose. Pruseikos, Strazdas, Stilonas yra lemta kovą prakisti. Bimba, Gasiunas, Solomskas—ankščiau ar vėliau partinę kovą laimės. Net pačioje Rusijoje eina kovą tarpie Kapsuko ir Angariečio. Kapsukas kai kur, sakoma, svyruoja, bet fanatikas ir mažiau kultūriškas. Angarietis kerta Kapsukui į aki, Amerikos lietuvių ypačiai, kurie yra dalyvavę darbininkų judėjime—žino Angarietį ir Kapsuką. Tiesa, Angarietis, nors ir nebuvo Amerikoje, bet Amerikos lietuviams gerai žinomas. Angarietis buvo vienas bendradarbių "Keleivio", jis parašė grasiąją knygą "Lietuva Sušals". Nemažiau nonsensų buvo jo raštuose, kurie tilpo "Keleivyje" apie bendrumą beždžionės ir žmogaus kilmės. Angarietis buvo ir pasiliko paprastas pliauskas; ne kitaip galima pasakyti apie Bimbą. Bet tie pliauskalai loš vadovaujamą rolę komunistiniame judėjime. Kapsukas Rusijoje, Pruseika Amerikoje—lieka be reikšmės. Panašiai Trockis, Zinovjevas ir kiti mažiau kultūriški Stalino buvo skaudžiai sumušti. To paties gali laukti Pruseika, Strazdas, Stilonas, Šarkiuonas ir kiti—norės ar ne, bet bus partijos išmatoms. Komunistų partija taip, kaip ir religinė sekta—nekenčia tų narių, kurie savistoviai protauja, kurie nepasiduoda fanatiškai partijos diktaturai. Tik vergams dvasios yra karalystė dangaus.

Skaičiau laikrastyje, kad Raulas turėjęs parę, buvo daug draugų. Raulas davė gerti ir valgyti. Raulienė priėmė svečius maloniai. Vieni sako, kad tai, buvusios Raulo vardušės, kiti svečiai sako, kad Raulas namą pardavęs, tretį sako, kad sueina lygiai dešimtis metų, kai Raulienė Raulą pabučiavo. Baisiai svarbi žinia—mes visi skaitom tą svarbią žinią. Galia, kad tokia svarbi žinia nebuvo įtalpinta pirmame puslapyje. Jeigu tokiame susirinkime būtų buvus paaukajuta nors keli centai: bedarbiams, Lietuvos politiniams kalinėjams, kultūrinėms įstaigoms, visgi būtų buvę galima tada spresti, kad tame susirinkime dalyvaus nors kiek kultūriškų žmonių. Butų malonu tokias žinias ir skaityti ir toki susirinkimelį pagirti. Nunai, kaip tas žematis sako: "nė velns nė gegutė".

Chicagos Lietuvių Draugija S. P. yra didžiausia lietuvių savivalpos Draugija Chicagoje. J draugija priklauso 800 narių. Draugijos turtas siekia arti \$30,000. Draugijos nariais yra daug inteligentiškų spėkų: dr. A. Montvidas, adv. K. P. Gugis, dr. St. Biežis, dr. Gussen, dr. Blozis, dr. Thomas, adv. Grigal ir daugelis kitų. Nunai eina Draugijos kontestas, manoma yra sutraukti visas inteligentiškas lietuvių spēkas Chicagoje į šią Draugiją. Kontestas tęsis iki lapkričio mėnesio; manoma gauti mažiausią 500 naujų narių.

Bridgeportas

Beethoveno Konservatorijos mokytojų koncertas

Kovo 5 dieną Lietuvių Auditorijoje įvyko Beethoveno Konservatorijos mokytojų koncertas. Koncertas buvo neadeig, bet koncertas tai buvo geras. Programas prasidėjo kiek vėliau kaip buvo programo lapelinuose pažymėta; gal dėl to, kad buvo laukta daugiau publikos susirenkant.

Pirmas programo punktas buvo Beethoveno Konservatorijos orkestras, kuriam dirigavo Lulu Raben. Sugrojo tris gražius žymių kompozitorių gabalėlius. Po to Konservatorijos smuiko mokytoja, Lotus Spring, puikiai atliko porą gabalėlių tello. Balso mokyto

ja, p-lė Genevieve Šidiškiūtė, sudainavo (orkestrui palydint) "Valse Song"—arja iš operos "Romco ir Julietė". Reikia pasakyti, kad p-lė Šidiškiūtė turi labai gražų, aukštą ir išlavintą balsą. Pirmą kartą man teko girdėti ją dainuojant. Publika priverstė ją po kelis kartus atkartoti dainas.

Mikas Yozavitas, kaip ir paprastai, pianu paskambino gražų Liszt'o kurinį—"Hungarian Rhapsody" No. 6. Magaričioms, publika reikalaujant, išėjo antrą kartą ir dar gražų kurinėlį paskambino.

P-nas J. Grušas, akompanuojant p. A. Pocių, gražiai išpildė "Theme with Variations," tai atliko su trumpetu. P-as J. Grušas Beethoveno Konservatorijoje mokina pučiamus instrumentus vartoti.

Po to p-lė Šidiškiūtė vėl sudainavo porą dainelių. Vieną lietuviškai: "Tylėdama Kenčiu." Po jos Lulu Raben, orkestro mokytoja, labai gabi smuiku sugriežė "Gypsy Airs". Tai mikliai vartoja smuiką!

Programas baigėsi orkestru, kuris susidarė iš jaunų vaikų ir mergaičių. Iš viso matyt, kad mokiniai yra gerai mokinami ir jau toli pažengę muzikoje.

Koncertas buvo įvairus, ne nuobodus ir neperilgas. Atsilankiusi publika buvo pilnai patenkinta.—Buves.

Iš Politikos Lauko

Registruokitės kovo 10 dieną.

Visi Chicagos ir Cook pavieto lietuviai Amerikos piliečiai, nepamirškite užsiregistruoti kovo 10 dieną. Tai yra visi tie piliečiai, kurie Primary balsavimo dieną nebalsavo, arba kurie persikėlė gyventi kiton vieton. Priešingai jeigu nebusit užsiregistruavę, tai balandžio 7 dieną negalėsit balsuoti.

Šį metą Chicagos lietuviai turi puikią progą pasirodyti kiek tvirti politiškai Chicagos majoro rinkimuose. Kaip jau yra žinoma, Chicagos republikonai eina silpnyn, ir yra pramatoma kad Chicagos busimasis majoras bus Anton J. Cermak, dabartinis Cook County Boardo prezidentas. Todel visi lietuviai piliečiai demokratiško palinkimo, turite nepraleisti paskutinės progos, kad galėtumėt balsuoti balandžio 7 dieną, tai turite užsiregistruoti. Kurie norite geresnės tvarkos Chicagos miestui, saugesnių gatvių vaikščioti dieną ir naktį nuo užpildinėjimo visokių žuliku, tai visi kurie dar nėsat užsiregistruavę, turite užsiregistruoti, jeigu norit balsuoti už Anton J. Cermak ant majoro.

Del registracijos pooling vietos bus atdaros nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro, kovo 10 dieną. Todel nepamirškite kovo 10 dieną registruotis. Jei kas norėtų daugiau informacijų apie Chicagos lietuvių demokratų veikimą, kreipkitės žemiau nurodytu adresu: Lithuanian American Democratic Central Committee of Cook County.

Att. Chas. V. Chesnul, pirm., V. M. Stulpinas, raštininkas, 3255 So. Halsted St., Tel. Victory 6122.

PROBAK BLADES

padaro juos
DVIJE
ASMENU BRITVA
(Senaji ir naujaji modelį)
Geresne Britva
—arba pinigai gražinami
\$4.00 už dėkimą 50c už penkes
Garantuotas
PROBAK CORPORATION
AutoStop Safety Razor Co., Inc., N. Y. C.

GARSINKITĖS NAUJENOSE

CHICAGOS ŽINIOS

Chicago susilaukė piktos žiemos

Pereitą šeštadienio rytą Chicago išmiegojo sniego pusnyse ir senai neregėto audrojo paskendus. Nuo pat šeštadienio ryto ligi sekmadienio vakaro be perstojo drimba sniegas ir didelis vėjas gailioja pusnis. Gatvės pavirstos į barikadas: sniego apkasai išilgai visų pakraščiu, gatvekariai su didžiausiu vargu buriais šliaužioja tiek, kiek valytojai spėja vėžes atkasti, o mažesnės gatvės visai gatvekarių judėjimas sustabdytas. Automobilių daugybės pašalinose paliktai, apsnigę, kiti velkasi gatvėmis puškuodami. Reikia manyti, kad šiomis dienomis ir automobiliais užmušimų nebepasitaikys, nes pekiškas dabar eina greičiau kaip važiuotas.

Atrodo, kad šis žiemos druktgalis bus labai trumpas, nes jau sekmadienio pavakari prasidėjo šlapdriba ir sniegas valandomis maišytas su lietu.

Tai šiemet pirma tokia žiema, ir kadangi žmonės nujačia, kad taip ilga inebus, tai iš atdups tik juokus krečia. Tačiau šias dienas dauguma visai iš namų galvos neišnešė.

Atrodo, kad šis žiemos druktgalis bus labai trumpas, nes jau sekmadienio pavakari prasidėjo šlapdriba ir sniegas valandomis maišytas su lietu.

Tai šiemet pirma tokia žiema, ir kadangi žmonės nujačia, kad taip ilga inebus, tai iš atdups tik juokus krečia. Tačiau šias dienas dauguma visai iš namų galvos neišnešė.

PRANEŠIMAI

Atyda Naujienų Skolinimo ir Budavojimo Bendrovės narių.

Su pabaiga kovo mėnesio Naujienų Spulks knygos ir sąskaitos turi but suvesta ir pagamintas raportas del valdžios auditorijų.

Todel visų narių yra prašoma užsimokėti užvilkas mokestis ir priduoti savo knygetes del patikrinimo.

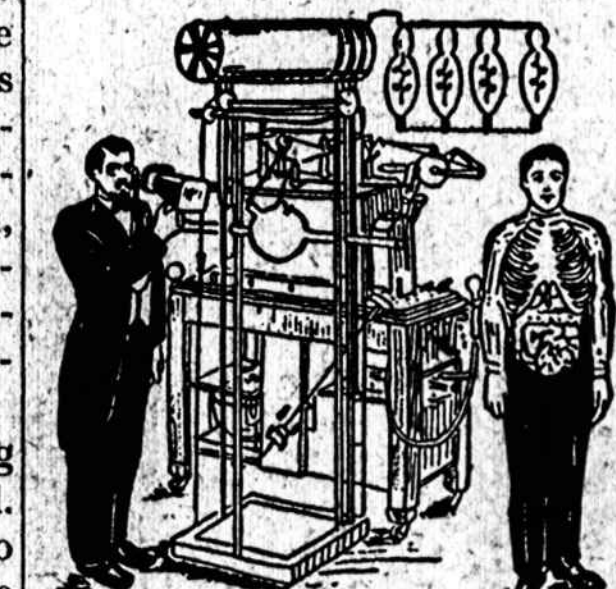
T. Rypkevičia, sekretorius.

Marquis rengia Dzimdzi-Drimdzi dainų ir juokų vakarą. Liet. Auditorijoje, 22 kovo (nedėlio). Pradžia 8 v. v.

Chicagos Lietuvių Auditorijos Direktorių ir Draugijų Atstovų susirinkimas įvyks kovo 9 d., 8 val. vakare. Auditorijos svetainėje. Valdyba.

Bridgeporto Lietuvių Politikos ir Pašėpos Klubas susirinkimas įvyks utarinko vakare, kovo 10 d., 7 v. Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Draugai malonkite visi atsilankyti, kadangi turim svarbių reikalų. John Grakauski, rašt.

Chicagos Lietuvių Draugijos Savitarpinės Pašėpos susirinkimas atsisbus antardienį kovo 10 d., Masonic Temple svetainėje, 1547 N. Leavitt St., 7:30 v. vakare. Nariai malonkite susirinkti laiku. X. Šaikus, raštin.

Specialistas gydymė chronikų ir naujų ligų. Jė kiti negaliojantys ligonys, atidaryti pas mane. Mano pilnas išsamusis masė atidėjęs juos tikrai ligis ir jė aš apdėmiau juos gydyti vėliau. Jums žinoti, kad aš tikrai specialistas, kuris neklėna jėmų kur ir kas jėms skauda, bet pats paaukys po galutinio išsamausio—kas jėms yra

Dr. J. E. Zaremba
20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Inklit elevatoriu
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedėlio nuo 10 ryto iki 1 po pietų

ATMINK SAVO NAUDAI,

kad vedamas visus reikalus per
S. L. Fabian & Co.
809 West 35th St.,
CHICAGO
Tel. Boulevard 0811 arba 0774
Visad sutaupysit daug išlaidų

Perkam Mortgageus ir Bonus. Skolinam pinigais ant Namų. Pardudam ir ūmainom visokį turta. Inšuriam namus ir viską vertinga. Pardam daverstis ir Pirkimo bei Pardavimo Notariškūis raštus. Stūnčiam Pinigus ir Laivakortas. ATSAKANTIS PATARNAVIMAS MES GYARANTUOJAM SAVO ATLIKTA DARBA.

CLASSIFIED ADS.

Educational
Mokyklos
MOKYKIS BARBERYSTES AMATO.
Dienomis ar vakarais. Del informacijų lauk arba rašyk:
INTERNATIONAL BARBER COLLEGE,
672 West Madison Street.

GREITAI IR PIGIAI
ISMOKINAME ANGLU KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygyvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Mūsų mokyklos nauja sistema atestėtinai greitai užbaigiama oradini mokslu i devynis mėnesius; apdėstėsi mokslu i vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tūkstantiai lietuvių izio mokslus. Atskite usirašyti šiandien ir jėms padėsim usigyti abelna mokslu. Savo buv i ymiat pagerinsite, kai busit abelna i visose mokslo šakose anėšviete.
Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Financial
Finansai-Paskolos
PINIGAI

Mes skolinam nuo \$50 iki \$300
Neimam komisio
Nuoklmitis mokamas ant nelėmektos sumos
Finance Corporation of Illinois
Po valstijos priekūra
3804 S. Kedzie Ave.

PERKAME. Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus. Kas norite parduoti, kreipkitės į Naujienas, Box No. 1258.

Business Service
Biznio Patarnavimas
10% PIGIAU UZ VISA DARBA
CONSUMERS
Stogų Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies. Bile kada ir bile kur. Dykai apskaidinavimas. Mes atliekame geriausį darbą mieste. Kedzie 8463.

PATARIMAS
Patariam visiems lietuviams, pirkti anglis iš Crane Coal Co., tai yra vienintelis anglų yzardas, kuris žmonėms parduoda geriausias anglis ir apie VILNĄ DOLERĮ pigiau negu kitur.
BLACK BAND anglis tonas \$9.00
POCAHONTAS del garo tonas \$7.00
Niekur kitur negausite taip pigiai.
Telefonuokite tuojau, o anglis pristatysime tuojau.
Tel. Republic 8402
CRANE COAL CO.
5332 So. Long Ave.
Rekalingi agentai

Personal
Asmenų Ieško
PAIESKAU vaikino ar našlio apsiavedimui: geistina, kad būtų pasiturintis. Aš esu našlė 32 metų amžiaus, pasiturinti, turiu už neperloti nuo Chicagos. Esu arvažiavus i miestą ant trumpo laiko. Kurie mylite šeimyninį gyvenimą, kreipkitės ypatiskai ar laiskais, E. G.
939 W. 33rd Pl., Chicago, Ill.

Situation Wanted
Darbo Ieško
PAIESKAU darbo už janitoriaus pagalbininką arba bile koki už pagyvenimą, valgi ir mažą užmokestį. S. Lytus, 3741 Armitage Ave. Spaulding 7851.

Furnished Rooms
Tel. Roosevelt. 2725
LIETUVA HOTEL
Ruimai \$1.50 ir aukščiau savaitėje. Patogi vieta pakeleiviams.
1606 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Business Chances
Pardavimui Bizniai
PARDAVIMUI grostėn ir delicatessen, geroj vietoj; pigi rėnda.
5444 So. Hoyle Ave.

Real Estate For Sale
Namai-Zemė Pardavimui
Paul M. Smith & Co.
REAL ESTATE
LOANS & INSURANCE
Perkam, pardudam, mainom namus, lotus, farmas, biznius visokios rūšies. Nėra skirumo apie linkes ir kur yra at kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parupiam 1 ir 2nd mortgage lengvomis llygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas.
4425 So. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0455

PARDAVIMUI arba mainymui 4-4 rūmų murinis, pečiai šildomas. Brighton Parke. 93900. R. R. Miller. Telefonas Boulevard 7181.